Sakala

Asutanud C. R. Jakobson 1878

Neljapäev, 15. mai 2014 Nr 92 Viljandi maakonna päevaleht sakala.ajaleht.ee Hind 0,90 €

> **Vägisi jääb mulje, et kogu mure olemus seisneb selles, et lehte jõudnud jutt vastas küll tõele, aga oli liiga otsekohene ja ümmargusi lauseid oli vähevõitu.**
>
> Sakala juhtkiri

> **Nii suurt ootamatult tekkinud auku ei ole ma küll näinud.**
>
> ANDRES TVAURI, arheoloog

LK 3

Rahvamaja vahetab omanikku

Suislepa rahvamaja võib peagi saada uue omaniku, sest vald tahab seda ühe euroga oksjonile panna. Võimaliku kosilasena on välja astunud jahiselts.

LK 3

Neli musta lammast

Maksu- ja tolliamet tegi aprilli lõpul kümnesse Viljandimaa ettevõttesse reidi ning tuvastas, et neist neljas on makstud ümbrikupalka.

LK 7

VANALINN

Ettevõtja protest linnajuhte munakivist loobuma ei pane

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Ehkki ettevõtja ja kunagise poliitiku Tiit Maisa hinnangul on Viljandi vanalinna Kauba tänavat munakivide alla panna suisa lollus, peavad otsustajad seda parimaks valikuks ning sel nädalal sai tee ladumine alguse.

ELMO RIIG

Teisipäeva lõunaks olid töömehed Väike-Turu tänaval paarikümne meetri jagu munakiviteed paika ladunud. Tööd jätkub neil veel kaheks kuuks.

Ettevõtja Tiit Maisa käis esmaspäeval mitme linnaametniku jutul ning üritas neile väga emotsionaalselt selgeks teha, et munakivikatte panek nii tiheda liiklusega tänavale nagu Kauba tänav on suur rumalus ja see mõte tuleks maha matta.

Rohkem kui autoga liiklejate pärast muretseb Maisa jalakäijate pärast. Tema väitel on eakatel inimestel munakiviteel väga raske kõndida, kuid teele astuda on vaja, kui kaks jalakäijat kõnniteel kohtuvad.

«Vanalinnas peetakse näiteks hansapäevi, siin jalutavad noored pered lapsevankritega ja kõige selle pärast ei ole munakivi mõistlik mõte,» on Maisa veendunud. Ta lisas, et temaga ühtmoodi mõtlevad veel paljud linlased, kellega ta on vestelnud.

Munakivitee jääb autot raputama

Vastuseisust hoolimata ei kavatse linnavalitsus munakivitee rajamist katkestada. Töö läks Väike-Turu tänaval lahti esmaspäeval.

Viljandi abilinnapea Malle Vahtra sõnul on tema poole pöördunutest olnud munakivitee vastu vaid Tiit Maisa. Samas asfalti vastu esitas talvel protesti kolm Kauba tänaval elavat inimest.

Nii Malle Vahtra kui ehitust juhtiva osaühingu Tavt juht Ivar Sova kinnitasid eile, et munakivitee tuleb kvaliteetne ja vastupidav. Samas tunnistas Sova, et siledaks seda kuidagimoodi ei saa.

«Kui töömehed tänavale lati peale panevad, on see täiesti loodis, aga loomulikult on kividel vuugivahed ja selline tee jääb alati raputama,» selgitas Sova.

Küsimusele, kui kaua munakivitee üsna tiheda liiklusega Kauba tänaval vastu peab, Sova otsesõnu vastata ei osanud. Küll aga avaldas ta lootust, et raputav tänavalõik võtab tulevikus sellel teel liiklejaid vähemaks ning paljud autojuhid otsivad vanalinna jõudmiseks mõne teise tee.

Malle Vahtra sõnul peetakse ka plaani keelata suurtel veokitel vanalinna sõitmine ning kaupa tuleks hakata sinna vedama väikeste pakiautodega. Sova selgitust mööda ongi munakivitee suurimaks ohuks veokid, mis võivad kive tee seest välja keerata.

Vahtra kinnitusel otsiti Kauba tänavale sobivat katmaterjali väga pikalt. Kui jaanuari keskel ütles linnavalitsus, et selleks saab asfalt, siis vahetult enne töö algust andis linn pressiteates teada, et ehitatakse munakivitee. Abilinnapea ütles, et oli mitme kuu jooksul vestelnud paljude ekspertidega ning otsinud parimat lahendust.

Põhjalik remont välistas asfaldi

Ivar Sova esitas sama aja jooksul linnale eri katete kohta mitu hinnapakkumist. Kõige odavam oleks olnud asfalt, ent see oleks välistanud tee põhjaliku ümberehituse, sest muinsuskaitseamet nõuab Kauba tänava rekonstrueerimise korral juba keskajal rajatud ning tsaariajal uuendatud kivisillutise taastamist.

Tiit Maisat paneb imestama, et kui paljudes teistes linnades on munakiviteed muutunud aastate jooksul üsna siledaks, siis Viljandi samalaadsed tänavad on väga konarlikud ja neil on ebamugav ja raske kõndida.

Ivar Sova arvates peab Maisa siledatest munakiviteedest rääkides silmas klompkive, mis on ühest küljest tahutud. «Meie ehitame sisuliselt põllult korjatud kividest, nii nagu need looduses on,» selgitas Sova.

Tavt tegi sel aastal linnale hinnapakkumise ka klompkivist ja graniitplaadist tänava ehitamiseks, kuid need katted osutusid üle jõu käivalt kalliks.

Näiteks graniitkivist plaatidega tee oleks tulnud peaaegu poole kallim, samas kahtlustab ehitaja, et seitsme sentimeetri paksused plaadid jääksid tiheda liiklusega Kauba tänavale liiga nõrgaks ning vuugitäide ei suudaks neid kinni hoida.

Sova arvutuste kohaselt valmib Väike-Turu tänav jaanipäevaks ning Kauba tänav juuli keskpaigaks.

Loe ka lk 5

ILM

16°

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Paiguti võib sadada hoovihma. Puhub põhjatuul kiirusega 2–5 meetrit sekundis. Sooja on 12–14 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 4.51 ja loojub kell 21.38.

VILJANDIS

Õpilased spordivad

Täna kell 8.30 algab Paalalinna kooli spordipäev.

Nukuetendus

Täna kell 11 näeb nukuteatris lugu «Hiir, mutt ja langev täht».

Eestimaa orienteerumispäev

Täna kell 12–19 on Velomoto poe juures avatud start orienteerumisrajale. Raja pikkus on 4 kilomeetrit ja seda võib läbida joostes, kõndides või rattaga sõites.

Kontsertkohtumine

Täna kell 13 kohtub pärimusmuusika aidas publikuga Evelin Võigemast.

Hannes Hanso ja Mart Nutt on külas

Täna kell 13 lähevad Kuressaare linnapea ja maailmarändur Hannes Hanso ning Tallinna linnavolikogu liige Mart Nutt Sakala keskusesse Viljandimaa pensionäride ühenduse linnagrupi koosviibimisele.

Järvejooksude ja kepikõnnisari

Täna kella 17–19 saab tennisemaja juures registreerida end osalejaks 18. Viljandi järvejooksude ja kepikõnni sarjas ning startida rajale.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS
Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Liiga aus ja sirge jutt

On perekondi, kus teatud teemadel põhimõtteliselt ei räägita või tehakse seda ainult läbi lillede. Ja on kodusid, kus ollakse valmis kõike arutama. Ilustamata ja häma ajamata.

Ajakirjandus lähtub oma rolli täites üldiselt printsiibist, et avalikest asjadest peaks saama rääkida just nii, nagu need on. Loomulikult tuleb sealjuures olla objektiivne ning anda võimalikult mitmekülgset infot.

Nagu võib lugeda tänase lehe neljandalt küljelt, sai Viljandi politseijaoskonna juht Alvar Pähkel politsei- ja piirivalveameti (PPA) kommunikatsioonibüroolt palve muuta ajakirjandusega suhtlemise kombeid. Sakala toimetuse silmis on Pähkel olnud üks neist, kes on tahtnud rääkida asjadest sirgelt ja ausalt.

Kõike arvesse võttes näib mure olemus seisnevat selles, et lehte jõudnud jutt vastas küll tõele, aga oli liiga otsekohene ja ümmargusi lauseid oli vähevõitu.

Lehetoimetusele jääb arusaamatuks väide, et artiklis, millest ajendatuna Alvar Pähkli poole ametisiseselt pöörduti, oli politsei selgitus poolik. Tunnistab ju PPA pressiesindaja isegi, et seda, kas Karksisse otsitakse praeguse inimese lahkumise järel uus töötaja või mitte, pole veel otsustatud. Loos ei väida keegi ka seda, et konstaabli lahkumise järel jääb Karksi piirkond korravalvurite kaitseta. Ning pealekauba konstateerib Alvar Pähkel seal üksnes fakti, et viimase paari aasta jooksul pole nende kandis ametist lahkunud konstaablite asemele kedagi otsitud.

Kõige eelöeldu taustal näib mure olemus seisnevat selles, et lehte jõudnud jutt vastas küll tõele, aga oli liiga otsekohene ja ümmargusi lauseid oli vähevõitu. PPA näitaks ennast aga tunduvalt tugevama perena, kui julgeks asjadest rääkida ausalt ja keerutamata. Sest sellised kodud, kus pole tabuteemasid, ongi tugevad.

REPLIIK

Kummaline valik

MARKO SUURMÄGI

«Sakala»
433 0042

Europarlamendi valimisplakatil on kõrvuti Keskerakonna juht Edgar Savisaar ja Reformipartei eksjuht Andrus Ansip ning mulle öeldakse: «Vali!» Et otsustamine lihtsaks teha, on ühe mehe selja taga Venemaa võimusümbol Spasski torn ja teisel Eesti lipp.

Kummaline valik, sest kui mõlemad mehed peaksid pääsema europarlamenti, saaksid neist põhimõtteliselt pinginaabrid. Europarlamendi mõistes on ju Ansip ja Savisaar ühe partei liikmed. Mõlemad on liberaalid ning partei distsipliin nõuab neilt ühiste otsuste eest seismist ja Euroopa mõistes ühtse poliitika ajamist. Nii et ükskõik, kumba me ka ei valiks, peaksime saama üheväärse julgeoleku ja heaolu.

Seekordset plakatit eeskujuks võttes võiks Reformierakond järgmistel riigikogu valimistel välja tulla plakatiga, millel vastandatakse Andrus Ansip ja Jürgen Ligi. Muidugi tekiks sellisel juhul partei peakontoris küsimus, kummale panna selja taha Spasski torn ja kummale Eesti lipp.

Vastavad üksikkandidaadid

1. Mida te arvate Euroopa föderatsiooni ideest?

2. Mis on teie peamine eesmärk Euroopa Parlamendis, juhul kui osutute valituks?

INDREK TARAND

1. Föderatsioon oleks reaalselt toimiv, see tähendab üksteist usaldav, majanduslikku ja tarvidusel sõjalistki tuge pakkuv Euroopa Liit. Föderatsiooni ja tema liikmete vahel on kindel pädevusjaotus: näiteks haridus- või keelepoliitikat ei tulda meile kunagi dikteerima.

Antiföderalistid on rahvusriikide hääbumist pahatahtlikult tõlgendanud. Väikeste rahvusriikide, nagu Eesti, Rootsi ja Poola poliitiline jõud (mitte rahvuskultuur ise!) globaalses maailmas on vähenev. Nende kultuur ei kao ega hääbu!

Föderatsioon on suurte rahvuslike huvide domineerimise vältimine väiksemate üle. See on väikeriikide huvides, sest reeglid piiravad suuri, aga kaitsevad väikseid. See on tugevam Euroopa Liidu välispoliitika, mis arvestab tervikut (energiajulgeolek) ega takerdu detailidesse (energiafirmade kasum).

2. Teen Eesti veelgi nähtavamaks! Kandideerin parlamendi asepresidendiks, võttes sel korral viimati puudu jäänud paarkümmend häält.

Minu ettepanek anda Mistralid Venemaa asemel Euroopa Liidule kasutada Aafrika piraatluse vastu võitlemisel on kogunud väga positiivset vastukaja, sealhulgas kaitsekomisjoni esimehelt.

Püüan saada ITRE (teadusuuringute ja energeetika komisjon – toimetus) komiteesse, kus tehakse otsuseid energiajulgeoleku ning energeetilise sõltumatuse saavutamise osas. Väliskomisjoni vahutavate ilukõnede asemel reaalse ja kõva julgeolekuhuvi defineerimine ja saavutamine oleks mulle kindlasti huvipakkuv ning loodetavasti ka jõukohane.

Mõistagi kasutan ära oma hinnalist kogemust Venemaa kinnimakstud propaganda vastu võitlemisel, mille edukusest annab aimu Ždanoka ja Rubiksi tasalülitamine.

EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED

OLGA SÕTNIK

1. Mulle tundub, et Euroopa Liit juba liigub föderatsiooni suunas. Tegemist on evolutsioonilise protsessiga, mis ei tulene ainult sisemisest soovist ja vajadusest, vaid ka väljastpoolt Euroopat tulevatest põhjustest. Globaliseeruv majandus ja pingeline julgeolekuolukord sunnivad meid veelgi suuremale koostööle ja pädevuste loovutamisele üleeuroopalistele institutsioonidele majanduses ja panganduses, välis- ja julgeolekupoliitikas.

Tõeliselt üleeuroopaline ühisturg kõikides valdkondades aitab suurendada konkurentsivõimet, kiirendab majanduskasvu ja muudab Euroopa investoritele atraktiivseks. Samuti tähendab ühtsem Euroopa igale liikmesriigile suuremat turvalisust ja kaitstust kriisiolukordades.

2. Europarlamendi liikmena saan ma suuremad võimalused muuta Eesti ühiskond tolerantsemaks ja inklusiivsemaks kõikide inimeste suhtes. Et naised ja mehed oleksid koheldud võrdselt. Et kõikidel rahvus-, keele-, seksuaal- ja teistel vähemustel oleksid ka reaalses elus võrdsed võimalused, õigused ja kohustused.

Samuti hoolitsen, et inimeste, kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumine Euroopas jääks alles ka tulevikus. Majanduskasvu kiirendamiseks tuleb tõhusalt tegelda tööpuuduse likvideerimisega ning toetada väike- ja keskmisi ettevõtteid, sest just nemad loovad uusi töökohti.

Seisan ka selle eest, et e-Eestist saaks e-Euroopa eestvedaja. Meil on kogemused ja kompetents e-riigi, piiriüleste e-teenuste ja küberkaitse valdkonnas ehk meil on kõik eeldused, et saada e-Euroopa liidriks.

JEVGENI KRIŠTAFOVITŠ

1. Ühinenud Euroopa oli minu meelest XX sajandi kõige õnnestunum globaalne geopoliitiline projekt. Raske on endale ette kujutada sama keerulist ja erineva taustaga kooslust, nii sotsiaal-majanduslikult kui kultuuriliselt, nagu oli Euroopa pool sajandit tagasi. Ometi aga õnnestus moodustada Euroopa Liit, mis pani lõpu pikkadele sõdadele meie kontinendil.

Mina pooldan edasist Euroopa föderaliseerumist teatud valdkondades, eelkõige välispoliitikas ja majanduses. Näiteks Frankfurdis asuv Euroopa Keskpank kujundab edukalt rahapoliitikat alal, mis on Ameerika Ühendriikide järel maailma suurim majanduspiirkond.

Üksinda poleks Eestil kunagi olnud nii palju mõjuvõimu maailmas, nagu on praegu Euroopa Liidus olles. Meie strateegiline huvi seisneb selles, et Euroopa oleks võimalikult ühtne ja solidaarne riikide liit.

2. Euroopa Parlamendis kavatsen ma tegelda eelkõige inimõiguste valdkonnaga ja välispoliitika küsimustega, kus minu kompetents on praegu kõige suurem. Pean Euroopa Liidu lähiaastate oluliseks ülesandeks aidata kaasa Kremli mõjusfääri vähendamisele endistes Nõukogude Liidu vabariikides ja soodustada nende edasist integreerimist Euroopaga. Eelkõige vajavad Euroopa Liidu tuge sellised riigid nagu Ukraina ja Moldova, kus ma ka ise olen viimastel aastatel väga palju töötanud.

ANDRES INN

1. Leian, et me peame toetama ainult seda, mis on kasulik Eestile ja eestlastele. Euroopa Komitee president José Barroso väidab, et ühine panga- ja rahandussüsteem on jagatud suveräänsus. Mina arvan, et Eesti maksumaksjate raha ei tohi jagada jõukamate riikide ülalpidamiseks.

Toetan kindlasti ühist Euroopa julgeolekusüsteemi ja sellega kaasnevat ühtset välispoliitikat. Me vajame ühtset rinnet Putini peatamiseks. Seetõttu võiks välissuhete föderatsioon olla kasulik ja samas vältida maksumaksjate raha raiskamist üleliigsete saatkondade ehitamise ja mehitamise jaoks.

Arvan aga ka, et meil pole vaja üleliidulisi regulatsioone, mis kahjustavad Eesti talupidajaid. Meil pole vaja reegleid, mis piiravad lehmapidamist, seakasvatust ja oma tarbeks looma tapmist või meie kurkide kõveruse reguleerimist.

2. Eelkõige saan olla tõeline eesti rahva huvide kaitsja ja Eesti huvide eest võitleja, sest ma ei marsi korrumpeerunud Eesti võimuladviku trummi järgi.

Võimukartelli kandidaadid üritavad meid veenda, et meil on vaja käivitada igasuguseid imelisi projekte, sest Euroopa Liit maksab suure osa kuludest. Sellest nad ei räägi, et meie maksumaksjate kanda jääb ikkagi veel miljardeid.

Kavatsen europarlamendis võidelda eelkõige Eesti ja Euroopa julgeoleku eest, et Euroopa Liit hakkaks lõpuks ometi tõhusalt piirama Putini stalinlikke vallutusplaane. Tuginedes oma doktoritöö uurimustele ja laialdastele töökogemustele paljudes maailma riikides, toetan ma ainult neid europarlamendi initsiatiive, mis on meile kasulikud, ja võitlen ainult nende kehtestamise eest.

KARL-EDUARD SALUMÄE

PRÄÄNIK

Maadlejad Sten Orav (pildil sinises) ja Kevin Ervald pälvisid Eesti juunioride vabamaadluse meistrivõistlustel kuldmedali.

PIITS

Teisipäeva hommikul parkis Volkswageni juht Viljandis Oru tänaval nii, et kortermaja hoovi oli keeruline sisse sõita.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

96

Eesti konjunktuuriinstituudi uuringu andmetel suurenes legaalse alkoholi tarbijate osa aastaga 94 protsendilt 96 protsendile. Salaalkoholi ostjateks olid enamasti 50–64-aastased keskmisest madalama sissetulekuga inimesed.

Ugala mängib Brüsselis ja Luxembourgis

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Ugala teater mängib laupäeval Luxembourgis ja pühapäeval Brüsselis lavastust «Suur maalritöö». Eesti lastekirjaniku ja luuletaja Ellen Niidu südamliku loo vahvast maalrist, kes aitab inimeste maailma värve tuua, on lavastanud ja kunstnikutöö teinud Oleg Titov.

Eestlased kutsusid külla

«Sõit saab teoks Luxembourgi ja Brüsseli eesti seltsi kutsel,» rääkis Ugala dramaturg Liis Aedmaa. «Need on vahvad kogukonnad. Brüsselis on see üsna suur, Luxembourgis natuke väiksem. Põhiliselt on tegu Euroopa Liidu institutsioonides töötavate inimeste ja nende peredega ning seal on palju lapsi.»

Aedmaa lisas, et sealsed seltsid kutsuvad endale külla palju kodumaiseid muusikuid, kirjanikke ja luuletajaid. Kaasmaalasi on oma etendustega käinud rõõmustamas ka mitu Eesti teatrit, kuid enamasti on külakostiks viidud täiskasvanutele mõeldud lavastusi.

«Meil oli välja pakkuda tore eesti kirjandusel põhinev lastelavastus, mida mängime suhteliselt väikese trupiga. Seda saab esitada väikses saalis ja ka dekoratsioone ei ole liiga palju,» rääkis Aedmaa. «Kui oleks tarvis üles ehitada näiteks terve suur konna maja, siis sellise lavastusega ju naljalt reisile lähe!»

Artikli kirjutamise ajaks oli Brüsselis saal täiesti välja müüdud, Luxembourgis olid veel mõned vabad kohad.

Kodulavalt on huvitav välja saada

Liis Aedmaa arvates on piiri taga etenduste andmine teatrile kasulik kogemus. «Oma kodulavalt on ikka huvitav välja saada ja kohtuda lastega, kes elavad riigis, mille keel ei ole eesti keel. Põnev on vaadata, kuidas nad võtavad vastu eesti teatrit ja Ellen Niidu luulet,» ütles Aedmaa.

Lavastuses «Suur maalritöö» mängivad Merle Liinsoo ja Oleg Titov. Muusikaline kujundaja on Peeter Konovalov, videokunstnikud Oleg Titov ja Tõnu Särki. Esietendus oli 2012. aasta 11. detsembril Ugala teatri väikses saalis.

Suislepa jahimehed näevad kultuurimajas sobivat kooskäimiskohta ning vald on huvitatud hoone oksjonile panemisest ühe euroga. MARKO SAARM

KINNISVARA

Suislepa rahvamaja võib kaubaks minna

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Tarvastu vallavolikogu andis eelmisel istungil põhimõttelise nõusoleku Suislepa rahvamaja müügiks. Võimaliku kosilasena on välja astunud kohalik jahiselts.

Mittetulundusühingu Suislepa Jahiselts juhatuse liikme Andres Alveri sõnul säiliks hoone jahimeeste omanduses rahvamajana ning nemad saaksid viimaks seltsimaja. «See oleks koht, kus pärast küttimist jalgu sirutada ja põdramaksa süüa,» lausus ta. Samal kinnistul asuvas kuuris hakkaksid jahimehed kütitud ulukeid käitlema.

Euroga oksjonile

Vallavanem Alar Karu ütlemist mööda meeldivad talle väga jahiseltsi plaanid teha rahvamaja teisele korrusele majutuskohad ja esimesele puhkeruumid ning seejuures jätta ülejäänud maja kohalikele huvitegevuseks. Ta tahaks panna Suislepa rahvamaja oksjonile ühe euroga, et hoonele veelgi kosilasi meelitada.

«Väga tore, et jahiselts tuli ja nägi rahvamajas huvitavat võimalust. Nii need hooned säilivadki,» leidis Karu.

Praegu on vald rahvamaja tähtajatu lepinguga rentinud mittetulundusühingule Suislepa Kultuuripärand. Selle juhatuse liikmelt Artur Grossthalilt ei õnnestunud Sakalal kommentaari saada.

Karu pidas üheks võimaluseks ka seda, et hoone antakse mitmele ühingule, ja vihjas, et läbirääkimised on alles käimas. Andres Alveri sõnul oleks see, kui hoone jääks mitme omaniku kätte, suur miinus.

Vallavanema hinnangul praegu rahvamajas huvitegevus kiratseb ning hoone haldajad on juba pikemat aega olnud välismaal.

Kui seni on vald Grossthali mittetulundusühingut toetanud rahvamaja halduskulude katmisega, siis edaspidi tahaks ta sellest loobuda ning toetada neid jahimeeste projekte, millel jääb omaosalusest puudu.

Ka 2012. aasta algul oli juttu maja sümbolhinnaga müümisest, kuid siis ütles Suislepa Kultuuripärandi juhatuse liige Artur Grossthal Sakalale, et see idee talle ei meeldi. Tema sõnul oleks see ühingule pannud päris suure kohustuse.

1400 eurot aastas

Grossthal ütles tookord, et vallale oli majanduslikult soodsam maja haldamine ära anda. Tema hinnangul küündinuks sellest saadav kokkuhoid üle kuue tuhande euro.

Valla majandusjuhataja Rein Anton ütles eile, et vald kulutas eelmisel aastal Suislepa rahvamajale kokku 4450 eurot.

Vallavolikogu 12. märtsi istungil, kus räägiti tänavusest eelarvest, ütles Alar Karu, et plaan on Suislepa rahvamaja kevadel müüki panna. «Eelarvekomisjon vähendas tugevalt Suislepa toetusraha,» sõnas ta istungil. Tänavuse aasta hinnangulistesse kalkulatsioonidesse ongi Suislepa rahvamajale arvestatud 1400 eurot.

KAART

Suislepa asub Tarvastu vallas.

Allikas: Sakala

Viljandi vanalinnas haigutab üleöö tekkinud auk

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Rohkem kui kakssada aastat tagasi laoks ehitatud ja viimased paarkümmend aastat tühjana seisnud hoone hoovile Viljandis Pikal tänaval tekkis üleöö enam kui poolteist meetrit lai ja paar meetrit sügav auk.

«Jalutasime õuel ringi ja märkasime korraga, et üks sillutisekivi oli kuidagi nagu sisse kukkunud,» kirjeldas avastust hoonesse rajatava pubi projektijuht Aavo Ametmaa. «Vajutasime prooviks seda jalaga ning kohe varises robinal maa alla terve hunnik kive!»

Projektijuht lisas, et huvitaval kombel olid just täpselt samal kohal varem seisnud ehituseks vajalikud suured kivihunnikud ja rasked traktorid.

«Eelmisel aastal ei saanud seda auku küll olla, see on hiljuti tekkinud,» on ta veendunud. «Hea, et tegu ei olnud käidava kohaga. Siin oleks võinud suur õnnetus juhtuda, lapsed oleksid võinud sisse kukkuda.»

Sündmuskohale tõtanud arheoloog Andres Tvauri ütles, et see, mis seal all kokku kukkus, peab asuma hoopis sügaval.

«Kindel, et tegu on päris vana rajatisega, tõenäoliselt keskaegse, aga võimalik, et hoopis vanemaga,» rääkis ta. «Võimalik, et all asuvad keskaegse latriini ehk kuivkemmergu jäänused, mis on nüüd ära mädanenud. Välistada ei saa ka vana kaevu või isegi võlvkeldrit, aga see viimane variant ei ole siiski päris tõenäoline.»

Tvauri ütlemist mööda võis tundmatu maapõues asuva rajatise lagunemist mõjutada pinnase kinnitampimine, mis käib kaasas ümbruskonna tänavatel tehtavate ehitustöödega.

«Nii suurt ootamatult tekkinud auku ei ole ma küll näinud. Vajumisi on olnud, kuid väiksemat sorti,» rääkis arheoloog. «Viimati nägingi midagi sellist muide just Viljandis, pärimusmuusika aida ehitusel. Selle ees avanes samuti ootamatult auk. Seal oli suur keskaegne keris-hüpokaustahi, mis ehitustööde ajal kokku vajus.»

Viljandimaa muinsuskaitseinspektor Anne Kivi ütles tulevase pubi omanikele, et võimalik on tellida arheoloogilised uuringud. «Nad tahavad nagunii seda sillutist ära võtta ja pinda allapoole viia,» lausus Kivi. «Põnev leid on see igal juhul, mine tea, mis siin all olla võib.»

ELMO RIIG

Arheoloog Andres Tvauri mõõdab vanalinna hoovi tekkinud augu sügavust. Tema praktikas on see seni suurim sellisel viisil tekkinud auk.

LIIKLUS

Avariidesse satub üha enam eakaid

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Aasta-aastalt suureneb liiklusõnnetuste hulk, milles üks pool on pensioniealine inimene. Selline ei ole trend ainult Eestis, vaid Euroopas tervikuna.

Pahatihti satuvad eakad inimesed liiklusõnnetusse ülekäigurada ületades. ELMO RIIG

Lõuna prefektuuri liiklusjärelevalvetalituse juhi Tõnu Kürsa sõnul on üks põhjus see, et eakad lihtsalt on varasemast tublimad ja liiguvad rohkem ringi nii ühistranspordivahendite kui isiklike sõiduautode ja jalgratastega.

«Liikluseeskirjad on aga kõigile täpselt ühesugused ning nii tuleb neil oma vähenenud füüsiliste võimete ja kehva tähelepanu tõttu olla eriti ettevaatlik, et mitte õnnetusse sattuda,» nentis Kürsa.

Juhtimisõiguse omandamiseks või taastamiseks peab juht edukalt sooritama liiklusteooria- ja sõidueksami. Muu hulgas tuleb esitada tervisetõend, mis väljastatakse üldjuhul kümneks aastaks, alates 65. eluaastast aga viieks aastaks.

«Autojuht peab ka ise iga kord autorooli istudes veenduma, et tema tervislik seisund ikka lubab sõidukit juhtida,» rõhutas Kürsa.

Kui arst on tuvastanud isikul mõne süveneva haiguse, võib tervisetõendi kehtivusaeg olla veelgi lühem. Olemas on ka lisatingimustega tervisetõendid, mille omanik võib autot juhtida näiteks mõnes konkreetses piirkonnas või ainult valgel ajal.

Ettevaatlikkuse kiuste

Eakate roolikeerajate puhul on spetsialisti ütlemist mööda põhilised riskitegurid vähenenud reaktsioonivõime ning nõrgenenud kuulmine ja nägemine. «Igal aastal tuleb ette üksikuid juhtumeid, kus liiklusohtliku olukorra või halvemal juhul ka avarii põhjustanud eakas isik roolist kõrvaldatakse.»

Statistiliselt eakaid juhte siiski suuremaks eraldiseisvaks riskirühmaks Kürsa meelest pidada ei saa. «Pigem on nad liiklusreeglite järgimises keskmisest hoolikamad, rahulikumad ja seaduskuulekamad. Liikluspildis põhjustavad eakad liiklejad teistes pahameelt just oma ettevaatliku sõidustiili poolest,» rääkis ta.

Ristmikud ja ülekäigurajad

Möödunud aastal juhtus Eestis 74 inimvigastusega liiklusõnnetust, milles üks osaleja oli üle 65-aastane inimene. Peamised põhjused olid Tõnu Kürsa ütlemist mööda keelatud kohas sõidutee ületamine ja uisapäisa ülekäigurajale astumine. Sooritati ka ohtlikke manöövreid või ei antud teed sõidueesõigusega juhile.

Peamised kohad, kus eakamad liiklejad õnnetustesse sattusid, olidki reguleerimata ristmikud ja ülekäigurajad, ühissõidukite peatumise kohad ning turgude ja kaupluste ümbrused.

Ohtlikke manöövreid tegevast juhist tuleb teatada politsei infotelefonil 612 3000 või lühinumbril 110. Siis saavad korrakaitsjad välja selgitada, millest on tingitud ohtlik sõidustiil, ja sellest olenevalt reageerida.

REEGLID

Haigusseisundid, mille korral on sõiduki juhtimine keelatud.

- Nägemisvõime vähenemine – korrektsiooniga nägemisteravus kahe silmaga koos on alla 0,5 või ainsa nägeva silmaga alla 0,6.
- Horisontaalne vaatevälja on kitsam kui 120 kraadi.
- Tugevakujulised liikumispuuded (jäseme kaotus või moone, liigesejäikus või halvatus), välja arvatud seadusega või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud juhtudel.
- Raskekujuline psüühikahäire, raskekujuline isiksuse- või käitumishäire.
- Juhtimisvõimet alandava või halvava aine toime.

Allikas: politseiamet

*Pärnu Postimehe, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase lugejate arv Turu-uuringute ASi andmetel (ELU 2013 II poolaasta)

28. juunil jõuab Pärnu Postimehe, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase tellijateni
SUURIMA LUGEJATE ARVUGA UUS AJAKIRI

30+
Ajakiri parimateks aastateks

Reklaami broneerimine kuni 11. juunini
Monika Schults, tel 433 0064, 5349 5762
monika.schults@ajaleht.ee

Ajakiri jõuab tellijate postkasti TASUTA! Ilmub 6 korda aastas, trükiarv 32 000

Pressiteenistus palus Viljandi politseijuhil käitumist muuta

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Kahel korral Sakalalt aasta pressisõbra tiitli pälvinud Viljandi politseijaoskonna juht Alvar Pähkel (pildil) sai politsei- ja piirivalveameti kommunikatsioonibüroolt palve muuta ajakirjandusega suhtlemise kombeid.

Eile hommikul helistas Sakala ajakirjanik Üllar Priks Alvar Pähklile, et küsida tema kommentaari ühe liiklust puudutava teema kohta. Endale ebaharilikul moel ei soostunud Pähkel reporteri küsimustele vastama ning suunas ta edasi politsei- ja piirivalveameti (PPA) kommunikatsioonibüroo poole.

Artiklist ajendatult

See, et mõni Sakala ajakirjanik kohalikule politseijuhile helistab ja mõnd teemat kommenteerida palub, on tavapärane. Maakonnalehe ajakirjanikud on kiitnud Alvar Pähkli sõbralikku, põhjalikku ja asjalikku suhtlemist. Harilikult jagab ta meeleldi kommentaare.

Viisakas oli Viljandi politseijaoskonna juht ka eile, kuid eakate autojuhtide liikluses osalemist puudutavatele küsimustele ta vastata ei soovinud.

PPA kommunikatsioonibüroo vanempressiesindaja Kerly Peitel selgitas, et oli Alvar Pähklile eile hommikul saatnud lühida e-kirja, milles palus tal edaspidi kõigist ajakirjanike päringutest enne neile vastamist teada anda.

Peiteli seletuste kohaselt sooviti niisuguse suunisega tagada edaspidi põhjalikumate ja täpsemate kommentaaride edastamine ajakirjandusele. Ühtlasi viitas Peitel PPA-s kehtestatud meediasuhtluse põhimõtetele, mille järgi on ajakirjanike esmane infokontakt kommunikatsioonibüroo.

E-kirja ajendiks oli vanempressiesindaja sõnul 13. mai Sakalas ilmunud artikkel «Politsei piirkonnavanem istub vallajuhi toolile», mis rääkis sellest, et Karksi vallavanema ametist lahkuva Arvo Malingu mantlipärijaks on kohalik võimuliit välja pakkunud Karksi konstaablijaoskonna piirkonnavanema Taimo Tugi.

Loos on juttu sellest, et 1998. aastast on konstaablite arv kahanenud Lõuna-Viljandimaal 12-lt kolmele. Artiklis on öeldud, et Sakala andmetel on juba järgmise aasta hakul ühe kava kohaselt plaanis kõik konstaablikohad kaotada ning nende asemel peaksid sellisel juhul hakkama tööle patrullpolitseinikud ja menetlejad. Alvar Pähkel nendib kõnealuses loos, et viimaste aastate trend on olnud tõepoolest selline, et konstaabli tühjaks jäänud kohale pole uut inimest tööle võetud.

Kerly Peiteli selgitust mööda oli artikkel mõnevõrra poolik ning seetõttu võis seda lugenud inimestel tekkida mulje, et edaspidi Karksis turvalisust ei tagata.

«Mingi ettekujutus sellest, mis edasi saab, on politsei- ja piirivalveametil täiesti olemas,» kinnitas Peitel.

Küsimusele, kas eelnev tähendab, et Karksisse otsitakse konstaabli lahkumise järel uus inimene, vastas pressiesindaja, et seda pole veel otsustatud, sest Taimo Tugi töötab praegu politseis.

Ühine seisukoht

Muu hulgas lausus Kerly Peitel, et kõnealust artiklit on lugenud PPA peadirektor Elmar Vaher. Temagi oli pressiesindaja ütlemist mööda leidnud, et politsei selgitus oli poolik.

«See on terve politsei- ja piirivalveameti seisukoht,» lausus Kerly Peitel.

Ajakirjaniku kahtlus, et Alvar Pähklile on antud korraldus ajakirjandusega edaspidi enam mitte otse suhelda, ei vasta Kerly Peiteli sõnul tõele.

«Kindlasti suhtlete te ka edaspidi otse. Ja palju suhtlete,» lausus ta. Pressiesindaja selgituste kohaselt ootavad kommunikatsioonibüroo töötajad aga edaspidi, et enne ajakirjanikule vastamist võtab Alvar Pähkel nendega ühendust, teavitab neid küsimuste sisust ning uurib, kas tema võiks neile vastata.

Lutsu tänav on rajatud liivbetoonile suurtest kividest.

Munga tänaval on kruusasõelmete peale laotud väiksemad kivid.

Viljandi tänavatele on munakive laotud kahte moodi

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Osaühing Tavt on Viljandisse ehitanud mitme kilomeetri jagu munakiviteed ning kui neid eri aastatel laotud lõike vaadata, näevad need üsna erinevad välja.

Tavti juhi Ivar Sova sõnul tuleneb see asjaolust, et ehitamiseks on kasutatud erinevat tehnoloogiat. Kui Pikal ja Lutsu tänaval pandi kivid kuivsegusse, mis aja jooksul kivistus, siis Munga ja Sepa tänaval asetati need lahtistele kruusasõelmetele. Kumb neist meetodidest parem on, Sova hinnangul öelda ei saa, sest see sõltub tee kasutamisest. Betooni sees on kivi aga kindlamalt paigal ning linna soovil kasutatakse Kauba ja Väike-Turu tänaval just liivbetooni varianti.

«Algne projekt oli kruusasõelmetega, kuid lasime selle ümber teha,» ütles Viljandi abilinnapea Malle Vahtra. «Hind läks sellest pisut kallimaks.»

Kivi suurusest sõltub palju

Palju sõltub tee kvaliteet ka kividest. Pikal ja Lutsu tänaval on suured kivid tihedalt üksteise küljes, samal ajal kui Munga ja Sepa tänaval jääb mulje, et pisikesed kivid on liiva sisse pistetud üsna harvalt.

Ivar Sova selgitusel on Tavtil linnaga alati olnud leping, et ehitatakse nendest kividest, mis tänava seest välja tulevad, ning puudujääv materjal pärineb aastaid tagasi turuplatsilt üles kaevatud kividest. Kui Lutsu tänaval tulid maa seest välja suured, peaaegu inimese pea suuruse kivid, siis Munga ja Sepa tänava omad olid vaevalt rusikasuurused.

«Kivid laotakse ühe tehnikaga ning oluline on, et need alumist serva pidi koos oleksid,» selgitas Sova. «Seetõttu võibki teepinnal jääda mulje, et kivide vahel on suured tühimikud.» Sova sõnul valib teemeister iga kivi eraldi ja sobitab selle tänavasse. Rentsli poole pannakse väiksemad ja autotee poole suuremad.

Kauba tänavast tulid väiksed kivid

Halb uudis on aga see, et Kauba tänavat üles kaevates tulid sealt välja just väiksed kivid. «Eks meistril tule neid nüüd sobitada ja kui vaja, peab minema kive juurde korjama,» nentis Ivar Sova.

Mõlemad tänavad ehitatakse nii, et autodele jääb ligi kaks ja pool meetrit, siis rajatakse niinimetatud täringukividest ehk tahutud väikestest kividest vaheosa ja seejärel tehakse graniitplaatidest kõnnitee.

Muinsuskaitseameti Viljandimaa vaneminspektori Anne Kivi sõnul on suurepärane, et ära kasutatakse tsaariajast pärit graniitplaadid, mis on Viljandi tänavatel olnud üle saja aasta. Väike-Turu tänava ehitusel lähevad käiku need plaadid, mis aastaid tagasi Posti tänavalt üles võeti.

MEELELAHUTUS

Klubirahva toob kokku USA räppar

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Viljandis võib sageli kuulata džäss- ja folkmuusikuid, ent sel reedel toob ööklubi Cheers siia täiesti uued räpituuled. Lossi tänaval asuvas ööklubis astub lavale USA-st pärit lauljatar Ashnikko.

«Praegu on ta umbes pool aastat Riias vahetusõpilane olnud ja samal ajal Baltikumis ringi reisinud ja esinenud,» lausus üks ööklubi Cheers omanikke Madis Meier.

Klubi omanikud soovivad artisti kutsumisega publikule midagi originaalset pakkuda. «Kõrval klubides käib Eesti popartiste, aga meie kontseptsioon nende najal ei toimiks,» lisas ta.

Muusika avaldas muljet

Nii hiphop- kui räppmuusikat viljelev Ashton Casey ehk Ashnikko annab reedel oma teise kontserdi Eestis. Seni on ta esinenud «Tallinn Music Weekil» ning teeb kaasa «Eesti laulu» võistlusel poolfinaali pääsenud lauljatari Margareti tulevasel albumil.

Cheers sai Ashnikkoga kontakti Tartu promootori Mikk Raudsepa kaudu, kellega on varemgi koostööd tehtud. «Tema küsis, kas meil on sel kuupäeval esineja vastu huvi. Meile asi meeldis ja aeg oli vaba,» lausus Madis Meier. Varem ta Ashnikkot ja tema loomingut ei tundnud, aga kui oli artisti muusikaga tutvust teinud, leidis, et see on vägagi meelepärane.

«Hea on ka see, et ta pole ainult räppar, vaid ka suurepärane lauljatar – võib-olla midagi Lana Del Rey stiilis,» lisas Meier.

Reedel annab Cheersis kontserdi USA lauljatar Ashnikko, kellele see on teine esinemine Eestis.

Õhtused vabaõhukontserdid

Suvel on Cheersil plaanis avada sisehoovis välilava, mida saab kasutada õhtuti enne kesköödd. Programmijuht teadis rääkida, et 6. juuniks on plaanitud palju tuntust kogunud ja äsja plaadi välja andnud bändi Angus esinemine.

Lähemal ajal on oodata veelgi välismaiseid artiste. Nimelt astub suvel ööklubi sünnipäeval üles Saksamaa *house*-artist Lovebirds *alias* Sebastian Döring.

Välisesinejaid hangib klubi enamasti agentuuride kaudu, kuid nagu Meier rääkis, ei maksa neid klubisse tuua iga kuu, sest publikut võib napiks jääda ja asi ei tasuks ennast ära. «Välisesinejad on päris kallid, aga vahel on ikka hea neid kohale tuua, sest see kutsub inimesi mujalt Viljandisse.» Nii on Cheersi eestvedajatele juba praegu teada, et reedesele räpplauljatari esinemisele on oodata palju rahvast Tartust.

«Ashnikko ei ole superstaar, aga ta on midagi teistsugust ja erilist,» kinnitas Meier ja märkis, et ilmselt pakub see muusika rohkem huvi noorele kui keskealisele publikule. «Kuid mitte alaealistele nagu osa Viljandi klubide üritustest. Jäägu ööklubid ikka täiskasvanutele,» rõhutas ta.

Kui homme õhtul võib Cheersi ees näha hiphopi- ja räpihuvilist publikut peole minemas, siis eile päeval valvas ööklubi ukse juures Madis Meieri koer Matilda. ELMO RIIG

Kood avab videoga artikli digilehes

OSTAME
METSAKINNISTUID,
KASVAVAT METSA
JA METSAMATERJALI.
PAKUME VEO- JA
RAIETEENUST.

AS Lemeks Põlva
Tel 502 1666; 799 1474
Margus.Juhkam@lemeks.ee

Lähemalt meist: www.lemeks.ee

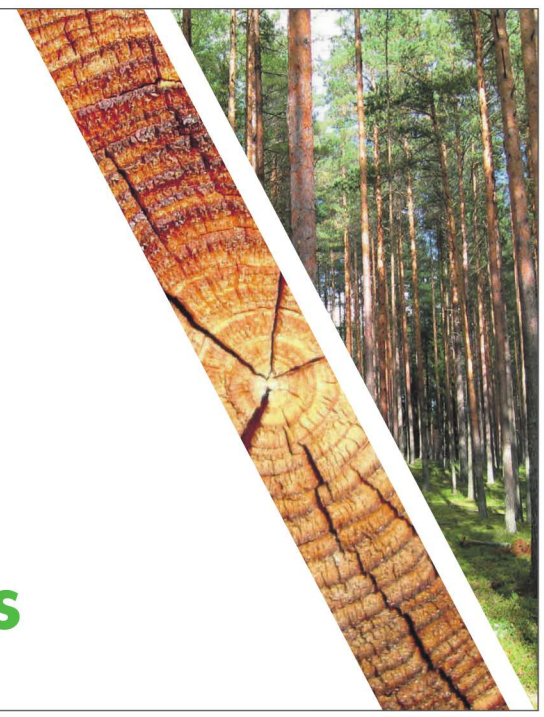

LEMEKS METS

BEST ROOF

SUPER-
PAKKUMINE!
Telli uus katus,
saad vihmaveesüsteemi
POOLE HINNAGA!*
Kiirusta! Pakkumine kehtib 2.–31. maini.

• TERASKATUSED
• VIHMAVEESÜSTEEMID
• KANDVAD PROFIILID
• LISATARVIKUD • TURVATOOTED
• PLEKKSEPATÖÖD

Piiri 7, Viljandi
Tel 507 4622, viljandi@bestroof.ee
www.bestroof.ee

TRANSPORT ÜLE EESTI
JÄRELMAKSU VÕIMALUS

* Pakkumine kehtib kandilisele vihmaveesüsteemile, kui tellite vähemalt 120 m² profiilplekki koos aluskatte, lisaplekkide ja kruvidega.

14. juunil ilmub järgmine **AJAKIRI ELUKOGENUD INIMESELE**

Telli reklaam, mida näeb 112 200 lugejat*

TRÜKIARV ALATES 45 000!

*Pärnu Postimehe, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalase lugejate arv Turu-uuringute ASi andmetel (ELU 2013 II poolaasta)

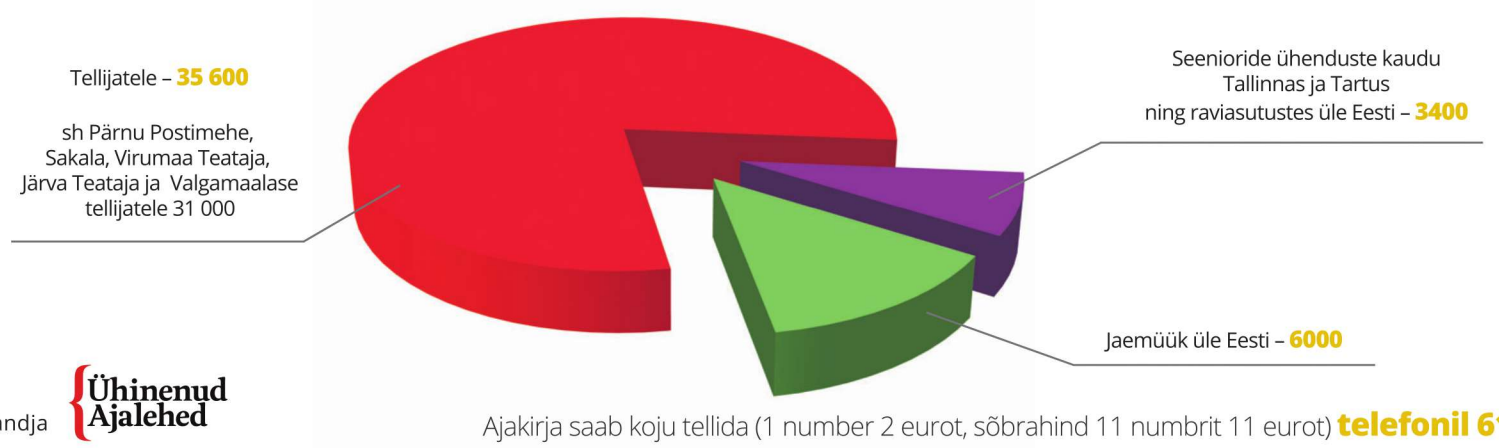

Väljaandja Ühinenud Ajalehed

Ajakirja saab koju tellida (1 number 2 eurot, sõbrahind 11 numbrit 11 eurot) **telefonil 617 7717**

60+
www.60pluss.ee

Reklaami broneerimine kuni 28. maini või kuni jätkub vaba pinda

Sirly Kurisoo
tel 5307 9605
sirly.kurisoo@ajaleht.ee

DACIA

Dacia Logan MCV

Maksimaalne mahutavus.
Minimaalne hind.

5 AASTANE GARANTII või 100 000 km

hind alates
8790 €

Dacia Logan MCV 1,2 16V - keskmine kütusekulu 5,8 l/100km, CO_2 emissioon 135g/km.

DACIA GROUPE RENAULT

www.rael.ee | Saad palju, maksad vähe!

Rael Autokeskus

Rael Autokeskus OÜ - Tallinna mnt. 97, Viljandi
Tel. 433 0987 - e-post: info@rael.ee - avatud: E-R 8-17

TEEMAD

Toimetaja RANNAR RABA, 433 0051, rannar.raba@ajaleht.ee

2,8

Kui Eesti statistikaamet pidi äsja konstateerima, et siinne majandus on eelmise aasta sama ajaga võrreldes kahanenud, siis Läti sama näitaja oli 2,8-protsendilises plussis.

MAKSU- JA TOLLIAMET

Kümnest kontrollitud ettevõttest neli maksis ümbrikupalka

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Maksu- ja tolliameti töötajad tegid hiljuti kümnesse Viljandimaa ettevõttesse üllatusvisiidi ning avastasid, et neljas neist on makstud ümbrikupalka.

Peale Viljandi maakonna käidi töötasude deklareerimist ja tööjõumaksude tasumist kontrollimas Põlva- ja Võrumaal ning Tartus ja Otepääl. 51 juhul nägid ametnikud põhjust nõuda töötajatelt nende rolli ja tegevuse kohta seletust. Kuuldu põhjal alustati 43 menetlust.

Üheksa inimest

Viljandimaal tuvastati üheksa töötavat inimest, kelle kohta polnud firma deklaratsioonides märget. Selle, millistes ettevõtetes seaduse eiramine tuvastati, jätab maksu- ja tolliamet maksusaladuse hoidmise kohustusele viidates oma teada. Küll aga on märgitud, et eelnimetatud üheksast viljandimaalasest kuue nimi on nüüdseks korrektselt deklaratsioonidele ilmunud.

MARKO SAARM

Maksu- ja tolliameti kogemused näitavad, et ümbrikupalka ei maksta Eesti ettevõtluses kaugeltki harva.

Maksu- ja tolliameti kontrolliosakonna juhataja Jaanus Värk ütles, et amet on sel kevadel rakendanud varasemast rohkem jõude ümbrikupalga maksmise avastamisele. «Peame silmas seda, et suvel käivitub uus töötamise register, mille eesmärk on ümbrikupalga maksmise vähendamine. Tahame muudatuseks aegsasti valmis olla,» rääkis ta ning lisas, et kontrollida tahetakse võimalikult paljusid ettevõtteid eri tegevusvaldkondades.

Viimasel suurel reidil kontrolliti ennekõike Lõuna-Eesti ehitusobjekte, aga ka näiteks metallitööd ja puidutöötlust tegevaid ettevõtteid. Samuti uuriti sõidukite müügi, remondi ja hooldusega tegelevaid firmasid ning jaekaubandus-, majutus- ja põllumajandusettevõtteid.

Telefonijutust oli abi

Lisaks vesteldi telefoni teel 379 ettevõtjaga, kellest 20 on nüüdseks teinud vabatahtlikult parandusi varasemate perioodide paberites, deklareerides juurde makse summas 10 142 eurot. Veel 131 ettevõtjat on maksuhalduri tähelepanekute peale lubanud märtsi ja aprilli töötasud õigesti deklareerida.

Reidi kõige värvikam situatsioon ilmnes Põlvamaal. Seal leiti ühest saekaatrist eest viis agaralt töötavat inimest, ehkki deklaratsioonide põhjal ei ole seda kohta pidavas äriühingus ühtegi töötajat. Töötajatega vesteldes selgus, et kõik nad on seal ametis olnud juba pikemat aega ning neile on harjumuspäraselt makstud sularahas 100 eurot nädalas.

TÖÖREGISTER

Maksu- ja tolliamet valmistub aktiivselt ettevõtteid kontrollides tööregistri käivitumiseks. See on suur muudatus, mis puudutab kõiki tööandjaid.

- Miks töötamise registrit vaja on?
  Eesmärk on saada parem ülevaade töötajate kohta ja tõhustada võitlust ümbrikupalkadega.
- Millal uus register käivitub?
  1. juulil. Alates sellest päevast tuleb tööandjatel töötajate andmeid esitada haigekassa registri asemel töötamise registrisse, mis asub e-maksuametis.
- Kas seni esitatud andmed tuleb uuesti esitada?
  Ei tule. Kõik kehtivad andmed, mis on kantud haigekassa infosüsteemi, kantakse automaatselt uude registrisse.
- Kas leidub andmeid, mida tuleb registri käivitumise korral uuena esitada?
  Kõige suurem muudatus on seotud võlaõiguslike lepingutega, mis tuleks tööandjal 1. juuli seisuga kanda uude registrisse, kui neid ei ole esitatud haigekassa süsteemi. Siinkohal peetakse silmas näiteks lühiajalisi töövõtu- või käsunduslepinguid, mis on registri jaoks sisuliselt võrdsustatud töö tegemisega ja peavad edaspidi registris olema alates nende sõlmimisest.
- Kui kiiresti tuleb edaspidi töötaja kohta andmed registrile esitada?
  Seda tuleb teha enne isiku faktilist tööle lubamist. Töötamise peatumine ja lõpetamine tuleb registreerida kümne päeva jooksul.
- Kelle töötamise kohta tuleb andmed esitada?
  Andmed tuleb esitada kõigi füüsiliste isikute kohta, kellel tekib Eestis maksukohustus.
- Milline on karistus registreerimiskohustuse täitmata jätmise eest?
  Maksuhaldur võib ettevõtjat korra eiramise eest hoiatada või talle sunniraha määrata. Sunniraha võib esimesel korral olla kuni 1300 eurot ja teisel korral kuni 2000 eurot. Lisaks saab registreerimiskohustuse täitmata jätmise eest rakendada väärteokaristust, mis füüsiliste isikute puhul on kuni 300 trahviühikut ja juriidiliste isikute puhul kuni 3200 eurot.

Allikas: raamatupidamis- ja maksuinfo portaal

Analüütik: väike mull lõhkes

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

LIIS TREIMANN (POSTIMEES)

Ruta Arumäe

Statistikaamet teatas nädala algul, et Eesti majandus tegi tänavu esimeses kvartalis mulluse sama perioodiga võrreldes läbi ligi kahe protsendi suuruse languse.

SEB majandusanalüütik Ruta Arumäe kuulub nende hulka, kellele selline asjade käik ei tulnud üllatusena.

Ruta Arumäe, kas see info tuli teile ootamatult?
Minule ei tulnud see üldse ootamatult. Ootuspärased olid nii languse tulek kui selle suurus. Samuti polnud midagi üllatuslikku languse põhjustanud sektorite nimistus.

Eestis on pikalt levitatud arusaama, et laias plaanis on meie majandus visa, kuid kindla kosumise faasis. Praegune jutt ei klapi sellega.
Tuleb vaadata täpsemalt, mida keegi on rääkinud. Mina ütlesin juba eelmisel aastal ja ka selle aasta märtsikuises prognoosis, et 2014. aasta on meil väikese korrektsiooni aasta.

Palun põhjendage.
Meie majandus suutis paarikolme aastaga tekitada väikese mulli ja nüüd andis see järele. Näiteks hakkasid kinnisvaraturul hinnad liiga kiiresti kasvama. See on nüüdseks sektori reaalväärtuse tagasi langusesse viinud. On ka teisi tegureid, kas või Euroopa Liidu fondiraha vähenemine, mis oli mitu aastat ette teada.

See mõjutas nähtavasti kõige rohkem ehitusettevõtteid.
Jah, neid. Aga võib-olla ka põllumajandust. Põllumajanduse vallas ma midagi kindlat väita ei taha, sest statistikaamet ei toonud selle kohta andmeid eraldi välja. Aga on väga loogiline, et mõju on olemas.

Teada oli seegi, et transpordisektor aina langeb. Seda oli näha nii ekspordi kui impordi numbritest.

See, et Euroopa Liidu abiraha jagamises tulev paus jätab Eesti majandusele jälje, oli tõepoolest juba pikalt ette aimatav. Aga mil määral on meid mõjutanud Põhjamaade, eeskätt Soome kiratsemine?
Väliskeskkonna taastumist on ülejäänud analüütikud väga optimistlikult oodanud juba aastaid. Mõelgem kas või eelmise aasta peale: algul räägiti suurelt sellest, kuidas taastumine on kohe-kohe tulemas, aga kui aasta lõpule jõudis, olid varem üpris priskeks hinnatud kasvunumbrid sisuliselt olematuks kuivanud.

Sama olukord paistab selgi aastal olevat: arvatakse, et välisturgude taastumine on kohe siinsamas nurga taga, aga tegelikult ta nii väga nurga taga paraku pole. Vähemalt Soome majanduse indikaatorite põhjal võib seda väita. Parimal juhul näeme taastumist järgmisel aastal.

Mis edasi saab? Esimeses kvartalis oli märgatav kukkumine. Kas ülejäänud aasta läheb sama nukras joones?
Mina pean languse jätkumist teises kvartalis täiesti võimalikuks. Ja arvatavasti jääb aasta tervikuna negatiivseks. Kui me oletame, et järgmistes kvartalites langust ei ole ja majandus jääb samale tasemele, siis tuleks aasta keskmiseks languseks üks protsent.

Sellel taustal pole vist veel üldse mõtet järgmise aasta kohta ennustust küsida.
Eks inimesed looda alati, et tulevik on helgem. Nii oodatakse Eesti majanduses, et maailmamajanduse taastumise mõjud jõuavad ükskord ka siia regiooni. Aga ma kahtlustan, et positiivsed ootused tuleb järgmiselgi aastal allapoole korrigeerida.

Kui palju Venemaa ja Ukraina vaheline konflikt Eestit mõjutab?
Selle aasta esimeses kvartalis ei olnud Vene mõju eriti näha. Seega on siin tõepoolest peidus veel üks tegur, mis aitab järgmiste kvartalite tulemusi allapoole tõmmata. Venemaa majanduse arvatust suurem langus on üks neist peamistest põhjustest, miks transpordisektor endiselt langeb. Seda oli oodata juba varem ja viimaste kuude sündmused on sellele hoogu lisanud.

Ideaalsest elustiilist unistavad paljud, seda järgivad vähesed

ANTS LIIGUS (PÄRNU POSTIMEES)

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Südameliidu kutsel Viljandis loengu pidanud meditsiinidoktor Margus Annuk oli maavalitsuse saali meelitanud küll hulgaliselt kuulajaid, aga nagu ta isegi märkis, olnuks asjast rohkem kasu, kui eakate prouade kõrval oleks olnud rohkem noori mehi.

See võlg, mida praegusaja noored pikki päevi arvuti taga istudes ja vähe liikudes oma organismilt võtavad, tuleb Margus Annuki sõnul tulevikus neil endil kinni maksta.

Kurb statistika

Eesti paistab silma südame-veresoonkonna haiguste suure esinemissagedusega. Keegi ei tea, miks see nii on. Prantsusmaal kannatatakse nende tõbede käes kolm korda vähem, elanikkonna eri gruppe võrreldes koguni kuni seitse korda vähem.

2012. aastal suri Eestis 15 472 inimest. Südame-veresoonkonna haigused olid surma põhjus 8349, neist südamehaigused 4684 korral. Vähki suri 3650 eestimaalast. Vanadus pandi ülemöödunud aastal surma põhjusena kirja 147 korral. See tähendab, et arstid ei tuvastanud mingit spetsiifilist haigust ja patsiendil ei olnud kaebusi.

Selline on kurb statistika. Lisaks muudavad haigused aina oma nägu ega piirdu enam teatud vanusegruppidega. Näiteks ei ole südamehaigused kindlate sümptomitega ega ohusta vaid eakaid inimesi nagu aastate eest.

Margus Annuki sõnul on Eestis neid inimesi, kes surevad niinimetatud loomulikku surma, mis on tingitud organismi vananemisest, lubamatult vähe.

Kahekorruselised bussid

«Kas haige südamega eestlaste eripära peitub geenides, söömises või elustiilis? Riskifaktoreid on kaht tüüpi. Ühed, nagu pärilikkus, sugu ja vanus, ei sõltu inimesest endast. Teisele poole jäävad tegurid, mida me saame muuta,» selgitas kõneleja.

Tema sõnul avastati füüsilise aktiivsuse seos südamehaigustega suhteliselt hiljuti. 1950. aastate algul publitseeriti ühe uuringu tulemused, millest selgus, et Londoni bussikonduktorite südame-veresoonkonna haiguste risk on paljude teiste ametite pidajate omast väiksem. Seda seostati pideva käimisega bussi kahe korruse vahel.

Ei ole palju aega möödas sellestki, kui suitsetamist peeti lihtsalt rahustavaks tegevuseks ega seostatud südamehaiguste või vähiga.

Geene me ise muuta ei saa, oleme need saanud kaasavarana eelmistelt põlvedelt. Neist armastatakse palju rääkida, sest nad mängivad suurt rolli ja on natuke müstilised.

«Optimism oli väga suur sajandivahetuse paiku, kuni muugiti lahti inimese genoom. Siis saime teada, et kui me tuvastamegi haigust põhjustavad geenid, ei ole seda tõve ennetuseks kuigi lihtne ära kasutada. Näiteks need geenid, mis määravad ära südamehaigused, paiknevad paljudes kehapiirkondades. See ei ole üksik koht, mis määrab riski. Teiseks ei ole kõik geenid alati aktiveeritud. Seda, kuidas nad aktiveeruvad ja kedagi mõjutavad, me aga ei tea,» rääkis Margus Annuk.

Seega on südame-veresoonkonna haigusi põdenud või nendesse surnud inimeste järglastel haigestumise risk olemas, aga mitte sada protsenti, sest haigus võib olla geenides varjul ega avaldu. See võib juhtuda alles kolm põlvkonda hiljem.

Kui jõuame teatud vanusesse, peaksime endale teadvustama haigestumise ohtu, isegi kui sümptomeid ei ole. Meestel on näiteks eesnäärmevähi riski võimalik määrata vereproovi abil. Mõned USA firmad on loomas seadmeid, mille abil saab teatud kasvajaid diagnoosida väljahingatavat õhku analüüsides. Kahjuks südame-veresoonkonna valdkonnas niisuguseid markereid ei ole.

Valu põhjusi tuleb uurida

Enesediagnostikaks on loodus andnud meile sellise aistingu nagu valu. Valu annab märku, et on mingi probleem. Seega tuleks alustada põhjuste selgitamisest, mitte valuvaigistite võtmisest.

Südame-veresoonkonna haigust võiks hakata kahtlustama, kui füüsiline töövõime märgatavalt langeb. Tuleb tähele panna, kui palju jõuame käia trepist ja tööd teha. Kas tekib hingeldus ja kui kiiresti taastub pulsi löögisagedus.

Õige rohi õiges koguses

«Ei ole mõtet osta igasuguseid kalleid atribuute. Piisab kellast, mille abil saab jälgida pulsi taastumist. Mida treenitum on organism, seda kiiremini pulss taastub. Päevad on erinevad. End tuleks jälgida pikemal perioodil ja korduvalt,» kõneles Margus Annuk.

Kõrgvererõhktõbi on üks suuremaid riskifaktoreid ja väga laialt levinud. Samas ilmneb üha enam, et võetakse küll ravimeid, aga rõhk pole ikka korras. Järelikult pole annus piisav või ravim õige. Aitab ainult õige rohi õiges koguses.

Enamasti ei anna kõrgenenud vererõhk end ka valuga tunda, nii et inimene võib elada oma veresooni löögi all hoides aastaid.

Teine südame-veresoonkonda ohustav haigus on suhkurtõbi. Kõneleja nimetas seda tänapäeva halvaks trendiks, sest diabeedi esinemissagedus tõuseb kogu maailmas tormiliselt ja selle põhjust ei teata.

«Seda haigust ei saa välja ravida ja kõrvale panna, aga sellega saab elada, kui suudame hoida veresuhkru taseme stabiilselt normis. See on oluline tüsistuste ärahoidmisel,» rõhutas Margus Annuk.

Imerohtu tema sõnul diabeetikutele ei ole. Ainuke tarkus on kõikumise ennetamine ja mõõdukas füüsiline koormus, mis mõjub hästi insuliini ainevahetusele, aidates rakkudel glükoosi omastada.

Ideaalinimene on terve

Õpetatud mehe jutust koorus välja kolm tervise hoidmise põhimõtet: toituge tervislikult, liikuge ja olge rõõmsad. Kindlasti on neid, kes suudavad kõiki õpetussõnu järgida ja satuvadki siitilmast lahkudes statistiliselt 150 loomulikku surma sureva eestlase hulka. Ülejäänud tuhanded käivad oma teed aga ikka komistades. On päevi, mil õnnestub peaaegu ideaalselt toituda, on päevi, mil luud ja liigesed väga tugevalt ei valuta ja saab ka kepikõndi teha, rattaga sõita või heal juhul ujuma minna. On hoopis nigelamaid päevi.

Hea oli kuulda esinejalt lohutust, et isegi üle 80. eluaasta künnise jõudnud inimese jõudlus treenides suureneb, kuigi hoopis väiksemas mahus kui noortel.

Miks aga ikkagi prantslaste südamed nii palju tervemad on? Võib-olla sellepärast, et nad armastavad juua punast veini, mis sisaldab noorust säilitavat resveratrooli? Võib-olla hoopis sellepärast, et vein teeb tuju heaks? Sellisel juhul peaksid ju alkohoolikud väga terved olema, aga paraku ei ole.

Kõige õigem on elada vana talupojatarkusega. See professor Mihkel Zilmeri põhimõte koorus välja ka Margus Annuki jutust. Ta ei soovitanud mingeid imedieete ega eritreeninguid.

Taas on selgemaks saanud, et loodust me üle ei kavalda. Polnud kuigi keeruline sedasama resveratrooli laboratoorselt toota ja tablettideks vormida. Aga kasu sellest ei ole. Nii on ka paljude sünteetiliste vitamiinidega, mis hoopis kahjulikult mõjuvad. Saades näiteks A-vitamiini põllul kasvanud porgandist, on kõik hästi.

TÄHTIS

Tervisele olulisi näitajaid tuleb kogu aeg jälgida.

- Suur riskitegur on kõrgvererõhktõbi, mille puhul ravist hoolimata on sageli vererõhk liiga kõrge. Siis on kindlasti tarvis ravimit või selle annust muuta.
- Diabeedi raviks imevahendeid ei ole. Peab jälgima, et veresuhkur oleks stabiilne. See vähendab tunduvalt tüsistuste ohtu.

Allikas: Margus Annuk

Enne arstiks õppimist kehakultuuriteaduskonna lõpetanud Margus Annuk õhutas viljandlasi liikuma ja õigesti ravimeid võtma. TIINA SARV

Soolaga liialdamine ei tee head

Tervisliku toitumise veebilehel www.toitumine.ee on soolakalkulaator, mis aitab kõigil huvilistel jälgida, kui palju soola nad on päevas söönud.

Kalkulaator aitab välja arvutada toiduga saadava soola koguse ja näitab, mitu protsenti see maksimaalsest lubatust moodustab. Lisaks annab veebileht nõu, kuidas pakenditelt soolakogust leida ja arvutada ning kuidas soolaga piiri pidada.

Kaks grammi päevas

«Soola ööpäevane vajadus täiskasvanud inimesel on umbes kaks-kolm grammi, maksimaalselt tohiks aga kõikidest allikatest soola kokku saada viis grammi ehk triiki täis teelusikatäie,» selgitas tervise arengu instituudi ekspert Tagli Pitsi, kelle kinnitusel on liigne soolatarvitamine tervisele kahjulik.

Soola ehk naatriumkloriidi kahjulik toime tuleneb ennekõike selles sisalduvast naatriumist. «Naatriumi on organismile kindlasti vaja, kuid probleem on selles, et enamasti saadakse seda soovituslikust tunduvalt rohkem,» lausus Pitsi.

Võib arvata, et oleme soola tarbimises ülejäänud Euroopaga sarnasel tasemel. Seal süüakse keskmiselt 10–15 grammi soola päevas, mis ületab lubatud päevakoguse mitu korda.

Pikaajaline naatriumi liigtarbimine aitab kaasa kõrgvererõhktõve väljakujunemisele. Samuti suureneb infarkti ja insuldi tekke oht. Liigne soolatarvitamine aitab kaasa luude hõrenemisele, kahjustab mao limaskesta ja muudab selle vastuvõtlikuks nakkustele, sealhulgas maohaavanditele. Liigset soolatarvitamist peetakse ka neerukivide põhjustajaks.

Varjatud sool

Suur osa igapäevasest soolatarvitamisest on varjatud iseloomuga. Umbes 80 protsenti soolast saame poest ostetud toiduainetest ja valmistoitudest. Toidud, mille puhul tasub tähele panna võimalikku kõrget soolasisaldust, on leiva- ja saiatooted, lihatooted (eriti suitsutatud ja soolatud), juust, konservid, valmistoidud, supid, hommikusöögihelbed, kalatooted, krõpsud ja maitsestatud suupisted, kastmed (salati- ja pastakastmed, majonees, ketšup, sojakaste) ning puljongikuubikud.

«Kui inimesed toodetel olevaid märgistusi ei loe või ei saa neist aru, jääb tarvitatava soola kogus tähele panemata. Nii võib üllatudes avastada, et palju soola võib olla ka neis toodetes, mida ei oska esmapilgul kahtlustadagi, näiteks hommikusöögihelvestes,» nentis Tagli Pitsi. (Sakala)

24 tundi VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

TEATER

Viljandi nukuteatris etendub täna kell 11 «Hiir, mutt ja langev täht». Lossi tänav 31, tel 433 4295 ja 5341 9815.

Ugalas on täna kell 19 etendus «Kalmistuklubi». Vaksali tänav 7, Viljandi. Tel 433 0777.

KINO

Männimäe salongkinos linastub täna kell 20 must komöödia «Kadumise järjekorras». Lisainfo www.mannimaja.ee. Riia mnt 52d, Viljandi.

KONTSERT

Karksi valla kultuurikeskuses on 17. mail Ruhja isetegevuslaste kontsert kell 13 ja kell 18, millele järgneb sõprusõhtu. Tantsuks ansambel C-Duur. Pilet eelmüügist 3 eurot, samal õhtul 5 eurot. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Viljandi Jaani kirikus esineb 17. mail kell 18 segakoor Kulkuset Soomest. Pikk tänav 6. Tel 433 3000.

Viljandi Kesklinna kooli saalis on 17. mail kell 18 meeskoori Sakala ja Eesti Teaduste Akadeemia meeskoori kevadkontsert. Tasuta. Jakobsoni tänav 42.

Viljandi Pauluse kirikus esineb 17. mail kell 19 Tuusula segakoor Soomest. Tasuta. Kiriku tänav 3. Tel 433 4369.

Kõpu Peetri kirikus on 18. mail kell 11 kontsert-jumalateenistus. Esineb Tuusula segakoor Soomest. Tasuta. Pärnu mnt 1.

ÜRITUSED

Viljandimaa pensionäride ühenduse linnagrupi koosviibimine on täna kell 13 Sakala keskuses. Külla tulevad Kuressaare linnapea ja maailmarändur Hannes Hanso ning Tallinna linnavolikogu liige Mart Nutt. Ootame kõiki huvilisi. Tallinna tänav 5, Viljandi.

Ajaratta klubi hooaja lõpupidu algab Sakala keskuses 16. mail kell 18.30, muusikat teeb Uno Kaupmees ansambliga Lustgast. Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 433 3992.

Noorte tantsu- ja moekooli Face moedemonstratsioon on laupäeval, 17. mail Centrumi 2. korrusel. Etendused algavad kell 11 ja 12. Esinevad ka S-stuudio tantsutüdrukud. Näha saab uusi kevadkollektsioone ja hoogsaid tantse. Sissepääs vaba.

Karksi valla kultuurikeskuses algab 17. mail kell 10 Ruhja päev ja kevadlaat. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Fellin saab 17. mail kell 13 kokku toiduklubi: Eeva Relli *sushi* töötuba. Tasu 25 eurot. Kell 19 kohvikumuusika, kitarril Jaan Jaago. Vabaduse plats 1, Viljandi. Tel 435 9795.

Klubi Elurõõm peab sünnipäevapidu 17. mail kell 14 Eha tänav 4 Viljandis. Info tel 5394 8158.

Viljandimaa Ingeri-Soome kultuuriseltsi 25. aastapäeva pidu algab 17. mail kell 16 Olustvere lossis. Buss Olustverre väljub Vabaduse platsilt kell 15.

Abja kultuurimaja kevadkontsert ja hooaja lõpupidu on 17. mail kell 19. Üles astuvad isetegevuslased, lisaks on üllatusesinejaid. Tantsuks mängib ansambel Vint. Avatud kohvik. Pilet eelmüügist 5 eurot, kohapeal 7 eurot. Olete oodatud.

Suure-Kõpu mõisas ja Kõpu külastuskeskuses on 17. mail kella 19–23 muuseumiöö «Öös on tähti». Mõisa trepil saab kohvi ja kooke nautides jälgida päikeseloojangut, kaminatule paistel kuulata kummituste toimetamist majas, külastuskeskuses kuulata tondijutte või käia ekskursioonidel. Lisainfo tel 5341 2173.

Karksi valla kultuurikeskuses on 18. mail kell 16 Ivi-Heljo Harju austamisõhtu. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

NÄITUSED

Viljandi muuseumis saab 29. maini vaadata näitust «Keskaegsest rõivast hansakostüümini». J. Laidoneri plats 10, Viljandi. Tel 433 3316.

Karksi valla kultuurikeskuse sinises saalis on 31. maini üleval Karksi-Nuia lasteaia mudilaste tööde näitus. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Mõisaküla muuseumis on 31. maini kohalike käsitöötegijate igakevadine näitus «10 aastat loomisrõõmu». J. Sihveri tänav 4. Info tel 435 5607.

Sakala keskuse jalutussaalis on täna viimast päeva üleval Viljandi lasteaialaste ühistööde näitus «Loodus meie ümber». Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 433 3992.

Viljandi linnaraamatukogus saab vaadata mulkide seltsi 80. aastapäevale pühendatud näitust. **Linnagaleriis** on 6. juunini moefotokunsti näitus «F. C. Gundlach. Saksa moefotograafia 1950-1980», mis on üleval tänu Saksamaa Liitvabariigi suursaatkonnale koostöös Hamburgi F. C. Gundlachi fondiga. **Lasteosakonnas** on 31. maini Silvi Väljali pastellide ja tema kujundatud lasteraamatute näitus «Minu muinasmets ja trollide maa». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Kondase keskuses on 4. juunini näitus «Avangardi aabits. 1960. ja 1970. aastate eesti avangardkunst Margus Punabi kogust» ja 18. maini Viljandimaa põhikoolide 4.–9. klasside õpilaste käsitöönäitus «Tegelased». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Suure-Jaani külalistemajas on 15. juunini avatud kevadnäitus Enno Alliku lillemaalidega. Näha saab etteteatamisel. Tel 434 0035. Ilmatari 3a, Suure-Jaani.

Uku keskuse teisel korrusel on Enn Loidi fotonäitus «Makromaailm». Tallinna tänav 41, Viljandi.

Karksi valla kultuurikeskuses on Karksi valla kunstnike tööde kevadnäitus ja **teise korruse fuajees** rändnäitus «Eesti riiklikud teenetemärgid», mida saab vaadata kuu lõpuni. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Day Off on Teet Lindma pastellmaalide näitusmüük. Ostjad toetavad üle-eestilist karikatuurivõistlust Viljandis. Leola 51, Viljandi.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Sofia, Sofie, Viia ja Viiu.

Lapsed tulid sportima

Eile hommikul kihas Viljandi linnastaadion ning selle ümbrus poistest ja tüdrukutest, kes kõik olid hakkajad end hea tervise nimel liigutama.

Ligi 400 sel sügisel kooliteed alustavat Viljandimaa last kogunes liikumispäevale Mängupesa lasteaia kutsel. Õpetajate ja Viljandi treenerite näpunäidete järgi prooviti üheskoos erinevaid spordialasid ning tunti rõõmu ilusast kevadilmast.

Koolieelikute liikumispäeva traditsiooni algatasid üheksa aastat tagasi maavalitsuse tervisetuba ja tervist edendavate lasteaedade võrgustik. (Sakala)

Meeste tervise nõustamine Maramaa Kliinikus
Viljandis Maramaa pst 5
Pakume meestele võimalust kontrollida oma tervist põhjaliku paketi alusel
Tervisekontroll, analüüsid ja arsti nõustamine
Paketi hind 55 €
Tel 434 7631 või www.maramaakliinik.ee

TOLMETS
TOLMETEX OÜ
MUSTA JA VÄRVILISE METALLI KOKKUOST
ALATI PAREMAD HINNAD
KARKSI-NUIA, VILJANDI MNT 3C
☎ 16961 WWW.TOLMETS.EE

ARUTECH
parimad aknad
Asutatud 1999. a.
Aknad kuni -60%
Iga teise akna paigaldus TASUTA
ja iga järgnev poole hinnaga!
Contignus Järelmaks
Arutech Parimad Aknad rakendab nüüd akende tootmisel süsteemi Gealan S 9000. Sellel kaasaja kõige soojemal süsteemil (profiili U-väärtus on 0.92 W/m²K) on mitmeid eeliseid ja hea hind.
*NB! Täpsemaid järelmaksu tingimusi vaata www.contignus.ee
Järelmaksu pakub Contignus OÜ, see on finatsteenus. Tutvu teenuse tingimustega kaupmehe klienditeenindaja juures, vajadusel konsulteeri asjatundjaga. Krediidi kulukuse määr on 44% aastas järgmistel näidistingimustel: järelmaksu summa 500 €, sissemakse 0%, tagastamise tähtaeg 1 aasta, intress 25,4% aastas, lepingutasu 20 €. Määr on arvestatud eeldusel, et põhiosa ja intress makstakse tagasi igakuiste annuiteetmaksetena.
Rahvusvaheline kvaliteedijuhtimise sertifikaat ISO 9001:2008 ja keskkonnasertifikaat ISO 14001:2004
Üle Eesti 1516 www.arutech.ee
VILJANDI Tallinna tn 19/21, tel 433 3699

Suurim lennunduse vabaõhuüritus
Eesti Lennupäevad
24. ja 25. mail Tartumaal Eesti Lennundusmuuseumis
Peaesinejad: Baltic Bees ja Jurgis Kairys
Reaktiivlennukite üksik- ja grupilennud
Akrobaat- ja huvilennud
Langevarjuhüpped
Simulaator, katapult, batuudid
www.lennundusmuuseum.ee
ESTONIAN AIR
23.-25.05 Estonian Airi veebis ja kohapeal eripakkumised lennupiletitele!

UGALA
TEATRISUVI 2014
PILETITE SOODUSMÜÜK 17. MAINI!
Anton Hansen Tammsaare
VANAD JA NOORED
19/20/21/22/23/24/27/28/29/30/31. mai
17/18/19/20/21/25/26/27/28/29. juuni
Vargamäe rehetare
Fjodor Dostojevski
VALGED ÖÖD
11/12/13/14/15. juuni
6/7/8/9/10. august
Õisu mõis
Ott Aardam
MEE HIND
18/19/20/21/22. juuni
Saueaugu Teatritalu
Gardner McKay
MERE MÄRGID
12/13/14/21/22/23/24. august
Saueaugu Teatritalu
Kenneth Grahame
TUUL PAJUOKSTES
22/23/24/28/29/30. august
Viljandi, Männimäe külalistemaja
ugala.ee

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

2.

Täna kella 17–19 on Viljandi tenniseväljakute juures avatud Joosu klubi järvejooksude sarja teise etapi start. Kepikõndijatele on start sealsamas avatud kella 17–18.

Jakobsoni kooli noored võitsid spordikohtumise

AIVAR HOMMIK,
spordikohtumise peakohtunik

Tänavu 53. korda teoks saanud sõpruskoolide spordikohtumine leidis aset Viljandis ning võõrustaja seisuses olnud Jakobsoni kool pälvis oma 24. üldvõidu.

Viljandi koolivõrgu reformi tõttu kohtuvad nüüd gümnasistide asemel põhikooliastme õpilased. Seekord Viljandis peetud kahepäevasel võistlusel osalesid Jelgava 4. keskkool, Ülenurme gümnaasium ja Viljandi Jakobsoni kool. Jelgava õpetajad andsid aga sõna, et järgmisel aastal Lätis tulevast spordikohtumisest võtab taas osa neli kooli. Neljanda sõpruskooli otsimisega tegeldakse.

Spordikohtumise traditsioonilised alad on korvpall, kergejõustik ja noolevise. Seekordne võistlus algas Jakobsoni kooli noortele üllatuslikult: esimesel päeval tuli korvpallis nii poiste kui tüdrukute arvestuses tunnistada külalisvõistkondade paremust. Korvpallis olid kindlalt teistest üle Jelgava poisid ja tüdrukud.

Teine päev algas meile rõõmsamates toonides. Noolevise tõi meeskondliku võidu Jakobsoni kooli kolmikule Kevin Reichenbach, Kristo Mürk, Siim Salumaa. Samuti oli võidukas Jakobsoni kooli tütarlaste esindus koosseisus Kati Kristella Kivisild, Laura Viira ja Brenda Tarn.

Kergejõustikus võitsid kokkuvõttes meie tüdrukud ning poisid said teise koha. Jahedale ilmale vaatamata hiilgas staadionil Ülenurme gümnaasiumi üheksanda klassi õpilane Hans-Christian Hausenberg, kes jooksis 100 meetrit ajaga 11,21 ning hüppas kaugust 6.74 ja kõrgust 1.80. Tema tulemused sprindis ja kaugushüppes ületasid ka kohtumise varasemad rekordid, mille olid püstitanud keskkooliõpilased.

Tüdrukutest tegi silmapaistva tulemuse samuti Ülenurme õpilane Margit Kalk, kes läbis 100 meetrit ajaga 12,48.

Kolme ala koondarvestuses oli võitnud Jakobsoni kooli järel teine Jelgava ja kolmas Ülenurme.

Jakobsoni kooli noormees Ott Martens oli kergejõustikuvõistlusel kolmel alal teine. AIVAR HOMMIK

Sten Orav (sinises) pälvis Eesti juunioride vabamaadluse meistritiitli kerge vaevaga. VALDEKO KALMA

MAADLUS

Viljandisse tuli kaks juunioride kulda

VALDEKO KALMA,
Tuleviku maadlusklubi president

Viljandi Tuleviku klubi liikmed Sten Orav ja Kevin Ervald pälvisid laupäeval Paides peetud Eesti juunioride vabamaadluse meistrivõistlustel kuldmedali.

Tiitlivõistlustele oli Viljandimaalt saadetud hulk juunioridest tublisti nooremaid maadlejaid, kes tegid kaasa alaliidu eriloaga. Meie ainsa juuniorina käis matil Sten Orav, kes rassis esikoha pärast kehakaalus alla 55 kg.

Et tänavu veebruaris tuli Orav sama kaalu täiskasvanute meistriks, oli ta oma grupi peamine favoriit. Lõppenud jõuproov oli talle ühtlasi viimane mõõduvõtt enne juunis asetleidvaid Euroopa meistrivõistlusi.

Kuldmedali võitmiseks pidi Sten Orav Paides matile astuma kaks korda. Alustuseks seljatas ta esimesel maadlusajal tallinlase Ainar Pendi ning meistritiitli omanikku selgitavas kohtumises pidi samuti esimesel maadlusajal temalt seljakaotuse vastu võtma Marek Kütt Põltsamaalt.

Nagu Orav ise ütles, tuli tiitel seekord kergelt. «Ei saanud korralikult nahkagi märjaks. Soojendust tehes higistasin rohkem,» lausus ta ning nentis, et on Euroopa meistrivõistlusteks valmis.

Klubikaaslasest veelgi väiksema vaevaga vormis oma juunioride meistri kulla Kevin Ervald, kes tegi võistlustel kaasa kõige kergemas kehakaalus alla 50 kg.

Tänavu juba Eesti kadettide meistriks pärjatud ja nädala eest omaealiste Euroopa meistrivõistlustel 14. kohaga lõpetanud viljandlane realiseeris hea võistlusvormi juunioride kullaks ühe võiduka matšiga. See kestis vaid mõne sekundi, misjärel pidi põltsamaalane Termet Ploovits tunnistama viljandlase kiiret ja efektset seljavõitu.

Mehetegusid tegi Paides teinegi kadettide klassi kuuluv Viljandi spordikooli vabamaadleja Georgi Jasnov. Kehakaalus alla 84 kg rassinud nooruk seljatas hakatuseks kaks vastast. Poolfinaalis pidi ta tunnistama kaalu hilisema võitja, märjamaalase Raido Liitmäe paremust ja langes kaotajate ringi. Seal seljatas ta aga kindlalt Kristen Oja Põltsamaalt ja lisas tänavu kadettide meistrivõistlustelt võidetud kuldmedali kõrvale juunioride pronksmedali.

Juunioride hulka kuuluvad maadlejad, kelle sünniaasta on 1994–1996. Hoolimata sellest, et Tuleviku koosseis oli tunduvalt noorem, lõpetas ta tiitlivõistlused võistkondlikus arvestuses 15 esinduse seas kolmanda kohaga.Võistkondlikku punktiarvestusse andsid oma panuse ka Ringo Saar viienda ja Karl Oolep kuuenda koha punktidega. Juunioridest neidude arvestuses võitis Mustlas treeniv Jaan Varese õpilane Jane Kaurov kehakaalus alla 63 kg pronksmedali.

Väikesed maadlejad olid keerulistes oludes võidukad

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Viljandi spordikooli õpilased osalesid Lätis Ierikis peetud 2002. aastal ja hiljem sündinute rahvusvahelisel vabamaadluse turniiril, kuhu kogunes üle kahesaja noore maadleja.

Võistluspaigas tuli viljandlastele üllatusena, et maadeldi Ieriki kooli välistaadionile laotatud matil vaid 15-kraadises kevadilmas. Hoolimata sellest tõid nad koju kaks kulda, kaks pronksi ja ühe hõbeda.

Head sportlikku vormi demonstreeris turniiril taas Rene Talts. Ta alustas kaalus alla 20 kg kiire seljavõiduga lätlase Markus Geksi üle. Poolfinaalis seljatas ta teisegi Läti esindaja Ralfs Breicise.

Esikohakohtumises läks Rene Talts vastamisi Eesti lasteturniiridelt juba tuttava konkurendi Robi Kristjuhaniga Tallinnast. Võimalusterohke kohtumine lõppes viljandlase seljavõiduga, kui ta oli juba 16:12 eduseisus.

Sitkust ja head tehnilist ettevalmistust näitas Lätis ka Janar Lips. Ta alistas kehakaalus alla 23 kg eelringis ülekaalukalt nii viljandlasest kui lätlasest eakaaslase ning jõudis esikohaheitlusele kohaliku noormaadleja Renars Trejsiga. Koos finaalmaadlusega algas paduvihm, mis võitlustandri märjaks ja libedaks muutis. Et vigastuste oht oli suur, otsustasid korraldajad kohtumise katkestada ning mõlemale poisile esikohaauhinna anda.

23 konkurendiga kaalus alla 32 kg maadles edukalt Kaimar Tamm, kes tuli koju pronksmedaliga. Tema seljatas kolm konkurenti ja pidi kaotuse vastu võtma hilisemalt kehakaalu võitjalt. Pronksmedalikohtumises alistas ta esimesel maadlusajal selge paremusega lätlase Emils Skrebelise.

Seitsmenda kohaga lõpetas turniiri Kaupo Kruusmäe 20 osaleja konkurentsis kehakaalus alla 38 kg. Neidude turniiril olid tublid Mustlas harjutavad Jene Kaurov ja Teele-Helena Palu. Esimesena nimetatu võitis hõbe- ja teine pronksmedali.

Sakala

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063,
faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Siim Piirak (uudised) 433 0084
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (tarbija) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Evi Eiche,
Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendus Piret Holtsmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Küljendaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9—17, lõuna kella 13—13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rüütli t 14, 80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8698

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Teisipäeval sündis Viljandis poiss.

135 AASTA EEST

Sakala, 9. V 1914

Saulepast. Rahwa ebausk. Siin tunneb rahwas huwitust nõidade wastu. Iseäranis kuulsaks on saanud tark L., kelle juures palju abiotsijaid käib, isegi Tallinnas leidub tema abitarwitajaid. Ka õitseb meie «kuulsa targa» juures salawiinamüük. Rõngust. Põllutööolistest. Jüripäew on mööda ja kes talupidaja omale teenijaid on saanud, selle töö käib hoolega, kuna ilmajääja tööga lonkama peab. Tööolud on Rõngus paranenud. Leidub juba kohti, kus taludes jälle kaks poissi ja kaks tüdrukut teenijaks on.

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. **Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee**. Kuulutuse tellimine internetis **http://kuulutus.ajaleht.ee**

KINNISVARA

Kinnisvara hindamine, kiirelt! Tel 5346 9981, 527 7359.

Müüa 2-toal remonditud ahik korter, juures aiamaa, millel on terrass. Hind kokkuleppel. Tel 5677 6590.

Müüa maja Tänassilmas jõe kaldal, linnast 15 km. Hind 30 000 €. Tel 5386 5425.

Soovin üürida 1–3-toal korteri. Tel 5676 8848.

SÕIDUKID

Ostame 1990.–2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

TEENUSED

Autoklaasid: müük, paigaldus ja parandus. Ka kaskokindlustuse juhtumid. OÜ Car-Fix, Riia mnt 54b, tel 433 7789, carfix@carfix.ee.

Ehitus- ja metallitööd. Tel 5694 0590.

Firmalt kvaliteetsed üldehitus-, katuse-, siseviimistlus- ja korterite remonttööd. Garantii. Tel 5344 5466.

Halumasin. Tel 5563 8552.

Hauakivide valmistamine, vedu ja paigaldus Viljandimaal. Estgraniit OÜ. Tel 520 4178.

Kaardid ennustavad 24 h, h 1,09 €/min. Tel 900 1727.

Katuste pesu ja värvimine. Tel 5891 8986.

Korstnaladumine, plekitöö. Usaldusväärne koostöö. Tel 5694 4443.

Küttesüsteemid, veevarustus. Paigaldusgarantii 5 aastat. Tel 503 5910.

Lammutustööd. www.jaatmeproff.ee.

Muru niitmine firmadele ja eraisikutele. Hind kokkuleppel. Tel 507 6581, 529 4968.

Muru niitmine ja trimmerdamine firmadele ja eraisikutele. Tel 518 7310.

Muru niitmine ja trimmerdamine. Tel 5625 9991.

Renlog
Raieõiguste ja metsakinnistute ost. Tel 517 4303, argo@renlog.ee,
www.renlog.ee

Ohtlike ja probleemsete puude lõikus. Tel 5302 3518, arborist.ee.

Ohtlike puude langetamine. Tel 504 7811.

arina
Ribakardinad
Voldikkardinad
-20% mai lõpuni
Esindus Viljandis
Must-Walge Sisustuse OÜ,
Piiri 7. Tel 507 4622

Pottsepatööd, remont, ehitus. Tel 5892 1710.

Pottsepatööd. Tel 5885 5578.

Professionaalne müürsepp ootab pakkumisi. Tel 5833 2491.

Rakkekaevude kaevamine, remont ja puhastus. Tel 5393 6162.

Rakkekaevude puhastamine. Tel 557 4792.

Salvkaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5672 7555.

Tiikide kaevamine ja puhastamine, kändude juurimine, erinevad pinnasetööd. Tel 5645 1927, info@meiletop.ee, www.meiletop.ee.

Veo- ja tõsteteenus: kruus, liiv, killustik, muld. Tel 5373 1475.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

OÜ KUNTURI VALMIERA RAJOONIST
MÜÜB 17. MAIL SEALIHA
Lilli külas kl 8
Karksi-Nuia turul kl 8.45
Pollis kl 10
Abja-Paluojas kl 11
Kamaral kaupluse juures kl 12
Mõisaküla turuplatsil kl 12.30

Puurkaevude ja küttekaevude puurimine, pumpade ja septikute paigaldus, vee-, kaevu- ja kanalisatsioonitööd. Tel 521 7415. www.baltipuurkaev.ee.

Põrandad, seinad, laed, uksed, aknad, trepid jne. Garantii. Tel 5366 9108, A1 Ehitusviimistlus OÜ.

Raamatupidamisteenus. Tel 526 2922.

Üldehitustööd vundamendist viimistluseni, fassaadi soojustamine. Info proehitustrust@gmail.com, tel 5556 6995.

TÖÖ

AS Mivar-Viva võtab tööle töömahu suurenemise tõttu kogemustega õmblejaid ja liinitöölisi. Töö graafiku alusel kahes vahetuses. Kasuks tuleb eelnev töökogemus tekstiilitööstuses. Tule kohapeale aadressil Lossi tn 41, Viljandi. Info tel 433 3748, 433 4296.

OTSID TÖÖD? Alonewolf
Pakume tööd CE-kat veoautojuhile.
Töö vahetustega
(2 nädalat tööl, 1 nädal kodus).
Vajalik varasem töökogemus pool- ja/või täishaakel ja eesti keele oskus.
Kasuks tuleb kohusetunne, ausus, lojaalsus.
Püsiv töö Soome-Rootsi vahel.
Korralik tehnika ja palju tööd.
Tel 5340 0065, Andrus.

Maiste talu aiand pakub hooajatööd (kuni 2 kuuks) aianditöölisele ja maasikaistandiku hooldajale. Tel 511 2586.

Vajatakse poole kohaga (2 päeva nädalas) müüjat tööstuskaupade kauplusesse. Tel 527 1318.

KVALITEETNE KATUS
PARIM HIND!
Tel: 53 474 353
viljandi@olly.ee
WWW.OLLY.EE

Tere AS Viljandi tootmisosakond pakub seoses tootmise mahu suurenemisega tööd piimatoodete valmistajatele ja transporditöölistele. Töö ühes vahetuses (kuni 12 tundi) graafiku alusel. Kandideerimiseks saata CV sirli.koovit@tere.eu või tulla kohapeale Raua tn 6 Viljandis.

Töö Norras üldehitustöödel. Tel 515 7377.

Vajatakse juuksurit. Kiire! Tel 5349 7697.

Võtame tööle köögitöölise-kokaabi. Töö vahetustega. Tel 5622 6131.

Võtame tööle autojuhi (C1-kat) lihatoodete müüjaks autokaupluses. Töö laupäeviti. Palun saada CV e-postiga kunturi@inbox.lv. Tel +371 2514 0523.

LOOMAD

Äntu Mõis OÜ müüb esmaspäeval, 19. mail lohmann brown tõugu vabapidamisel kasvavaid ja mai lõpul munema hakkavaid pruune noorkanu, keda me pikaajalise kogemuse põhjal kindlalt eelistame, järgmistes Viljandimaa bussipeatustes: kl 7.30 Võhma, kl 8 Olustvere, 8.30 Suure-Jaani, kl 9 Vastemõisa, 9.15 Viljandi turg, kl 10 Ramsi, 10.15 Sultsi, 10.30 Õisu, 10.45 Halliste, 11.15 Mõisaküla, 11.45 Abja-Paluoja, 12.15 Karksi-Nuia, 12.30 Sudiste, 12.45 Kärstna, 13.15 Suislepa, 13.30 Mustla, kl 14 Holstre, 14.15 Viiratsi, 14.30 Vana-Võidu, 14.45 Saarepeedi. Info tel 327 0206, ringil tel 5664 3113.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Tule võta TASUTA UUS
Viljandimaa 2014/2015 KONTAKT telefonikataloog

Viljandi Turu väravate juures	15. mail	kell 10:30-14:00
	16. mail	kell 9:00-13:30
Männimäe SELVERis	15. mail	kell 14:30-17:00
	16. mail	kell 9:00-15:00
Centrumi SELVERis	15. mail	kell 14:15-17:00
	16. mail	kell 9:00-15:00

KONTAKT

Ehitusliku saematerjali, voodrilaua ja põrandalaua müük. Ehituspuit pikkusega 3–6 meetrit. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5596 0517.

Halupuud ja haavaklotsid 60 l võrgus (1,20 €). Tel 5679 7034.

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuiv lepp võrgus. Tel 511 1177.

Kuiv saar, kask. Tel 526 4309.

Kuiv saar, ka väikestes kogustes. Tel 524 6901.

Küttepuud: haab, kask. Vedu. Tel 509 6140.

Küttepuud. Tel 5345 2943.

Küttepuud. Tel 5373 3320.

Lepp 25 €, saar, kask 30 €. Tel 5345 2279.

Liiv, kruus, muld ja purukruus. Tel 527 5343.

Lõhutud küttepuud Karksi-Nuia piirkonnas.Tel 5300 2010.

Maiste talu aiand Pärnu maanteel linna piiril müüb suures valikus suvelillede istikuid ning tomati- ja maasikataimi. Aiand on avatud iga päev.

Mägimänni istikud. Tel 5661 2596.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa lõhutud küttepuid. Tel 5683 0454.

Müüa põranda-, voodri- ja ehituslaudu, eri laiused. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Müüa VAZ 2121 rehvid 175/80R16, M+S, uued, sisekummidega, 4 tk. Tel 522 6579.

Poolkuiv 50 cm saar 29 €, lepp 40 cm 28 €, kask 40 cm 30 €, kask 30 cm 31 €, kuusk 50 cm 30 €. Tel 5904 4725.

Müüa tooreid halupuid, kuivi pakitud kütteklotse ja kaminapuid, pelleteid ning puit- ja turbabriketti alusel. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Parim valik saematerjali Viljandimaal, OÜ Rovex, Pärnu mnt 37, Viljandi. Tel 520 4487.

Poola eterniit, katuseaknad ja vihmaveesüsteemid (odav). Tsingitud aiavõrk. Tel 506 3383.

Toores lepp 25 €/rm, saar, haab. Tel 5563 8552.

Toores lepp, kask ja saar. Tel 5391 4443.

Toores lepp, kask ja saar. Tel 5551 4204.

Toores lepp. Tel 502 3686.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

PÕLLUNDUS

Müüa köögiviljataimi kasvuhoonesse ja avamaale õhtuti kella 18–19. Kolga-Jaani vald, Nõmme talu. Info tel 528 6454.

Müüa läikivlehelise tuhkpuu ja viirpuu hekiistikuid. Tel 5693 4121 või õhtul 434 8113.

METSAMATERJAL

Promets OÜ ostab kõrge hinnaga metsa ja maad. Tel 5591 9930.

TEATED

Ajavahemikul 4.–9. mai varastati Järvamaalt kollane/hõbedane ja punase esihargiga meesteratas Author Solution, tumepunane naisteratas Gary Fisher ning Šiškini maal «Kolm karu». Juhtiva vihje eest vaevatasu. Tel 505 4514.

Buss viib 17. mail Türi kevadlaadale. Tel 504 4315.

Mälestus sinu tugevusest ja positiivsusest
hinge jäi helge ja hea.
Meie mõtetes püsid sa üha,
elad edasi sõprade seas.

Kallist

ANU NAELA

peavad meeles ja avaldavad kaastunnet omastele kursusekaaslased EMÜ-st.

Sügav kaastunne Avele lähedastega kalli ema

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Kaaslased Kõo laste tantsurühmast ja õpetaja Ülle

Mälestame kallist sugulast

LINDA ANDRAT

Südamlik kaastunne lähedastele.

Virve ja Ivo perega

Mälestame endist ühingu liiget

JUHAN PEETI

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele.

Viljandimaa epilepsia ühing

Soe kevadtuul võttis sul käest,
viis teele, kust tagasi ei tulda...

Avaldame kaastunnet Targole lastega, Ainole ja Sirjele kalli

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Raja ja Jaak, Kuldar ja Jane, Kulno ja Kadi

Saab igaüks meist kingituseks aja,
ta kestvust keegi meist ei tea.
On kuskil ülim otsustaja,
ta märguandel lõpetama pead.

Südamlik kaastunne Ainole kalli tütre

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Kõo vallavalitsus ja volikogu

Pilistvere hooldekodu

Avaldame siirast kaastunnet Targole lastega ja kõigile lähedastele kalli

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Asta, Ave, Hiie, Marit, Jaak, Gunnar ja Marko

Mälestame kurbusega head naabritädi

LINDA ANDRAT

Südamlik kaastunne lähedastele.

Pille ja Remo perega

Mälestame

JUHAN PEETI

Südamlik kaastunne Annelile isa ning Hildale, Lainele ja Silvile venna kaotuse puhul.

Saima ja Helen

Avaldame kaastunnet Erika Rummelile kalli ema

LAINE-JOHANNA HIRSCHI

kaotuse puhul.

Viljandi gümnaasiumi pere

Siiras kaastunne lähedastele

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Ralf Aksel

Mälestame

LINDA ANDRAT

Avaldame kaastunnet lähedastele.

H. Johansoni ja L. Johansoni perekonnad ning perekonnad Vanker, Reissaar, Aavik, Roosi ja Luks

---

Mälestame head peretuttavat

VALENTINA KOŠKINAT

Südamlik kaastunne Juliale perega kalli ema, vanaema ja ämma kaotuse puhul.

Nelli ja Aleksandr ning Diana ja Jevgeni lastega

Mälestame head kaaslast

ENDA LEESMENTI

Avaldame kaastunnet omastele.

Klubi Meelespea ja memmede tantsurühm

Emast, kelle aeg su kõrvalt viis,
on taevas saanud sinu kaitseingel.
Ta on su kõrval alati,
ka siis, kui headus silitab,
kui õelus salvab...
Ta ikka valvab.

Kaastunne Avele ema

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Klassikaaslased ja õpetaja

Südamlik kaastunne Ainole ja Avele tütre ja ema

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Kirivere kooli pere

Elad edasi meeltes ja mõtetes,
oled alati meie seas...

ANU NAEL

Siiras kaastunne perele.

Kirivere kooli 2001. a lõpetanud ning klassijuhatajad Maire ja Tiina

---

Sügav kaastunne Targole lastega kalli abikaasa ja ema

ANU NAELA

kaotuse puhul.

Valve, Jüri, Imbi, Inna ja Valdek

Sügav kaastunne Marele ja Annele peredega armsa

LINDA ANDRA

kaotuse puhul.

Riina ja Jaan perega

Sinu sära ja teotahe andsid
õpilastele elujõudu
paljudeks aastateks...

Mälestame

LINDA ANDRAT

Avaldame kaastunnet lähedastele.

Tõnu Juul perega

Avaldame kaastunnet Anneli Ahosepale isa

JUHAN PEEDI

kaotuse puhul.

Töökaaslased Viljandi Rimi hüpermarketist

Südamlik kaastunne Juliale perega kalli ema

VALENTINA KOŠKINA

kaotuse puhul.

Kolleegid Swedbankist

Mälestame

VALVE VIILIPUST

Avaldame sügavat kaastunnet lahkunu omastele.

Tällevere küla rahvas

Avaldame kaastunnet Ainile kalli ema

EEVI SIKKA

kaotuse puhul.

Töökaaslased OÜ-st Savecar

Südamlik kaastunne Armale tütrega abikaasa ja isa

PAUL ERELISE

kaotuse puhul.

Ellen Abja-Paluojalt

Südamlik kaastunne Heinole vend

REIN TÜRGI

kaotuse puhul.

Cathy ja Külli

DELUX DREAMS

TEHASE VÄLJAMÜÜK

PARGI t 3
R kella 11-17 ja L kella 9-14

VOODIPESU-KOMPLEKTID
hind alates
9.90 €

Müügile saabusid uued SOODUSHINDADEGA NÄIDISVOODID

• TEKID
• PADJAD
• VOODIPESU
• VOODI-KOMPLEKTID
• MADRATSID
• KATTE-MADRATSID
• KANGAJÄÄGID jpm

Kui sa soodsate näidisvoodite seast sobivat ei leia, siis telli voodikomplekt, mille koostad oma soovide ja vajaduste järgi ise!

Tellimislehed leiad kauplusest!

100 1914 2014
KUUSAKOSKI RECYCLING

Sajandi pakkumine!

OLE SAJAS
ja saad sajandi kõrgeima vanametalli hinna*

* Kampaania tingimused leiad www.kuusakoski.ee

Soorita oma järgmine pilditellimus kodust lahkumata internetis
PHOTOEXPRESS.EE -30%

Telli fotod kiirelt, lihtsalt ja mugavalt internetist **www.photoexpress.ee** kaudu

Sisesta tellides salasõna VILJANDIMAA ning tellimusele rakendub **30%** soodustus!

Salakood kehtib kuni 31.05.2014.
Photo Point

TEEME RUUMI UUELE!
Sel reedel ja laupäeval
Mulgi Marketis (Jakobsoni 2, II korrus)
MEESTERÕIVASTE POES
Kogu kaup -20%
Oleme avatud
E–R 10–18, L 9–16 ja P 10–14

JÄMEJALA TEERISTI TAARAKESKUS
E–R kl 8–18, L–P kl 9–18
Panditaara vastuvõtt kiire ja mugav!
KOIDU TAARAPUNKT
Koidu t 3
Avatud
E–R 9–17
L 9–13
Müügil õlleklaasid!
Alkohoolse joogi jaemüük kella 10-18. Tel 502 3682, peeterheuer@kullis.ee

ELU MÕNU

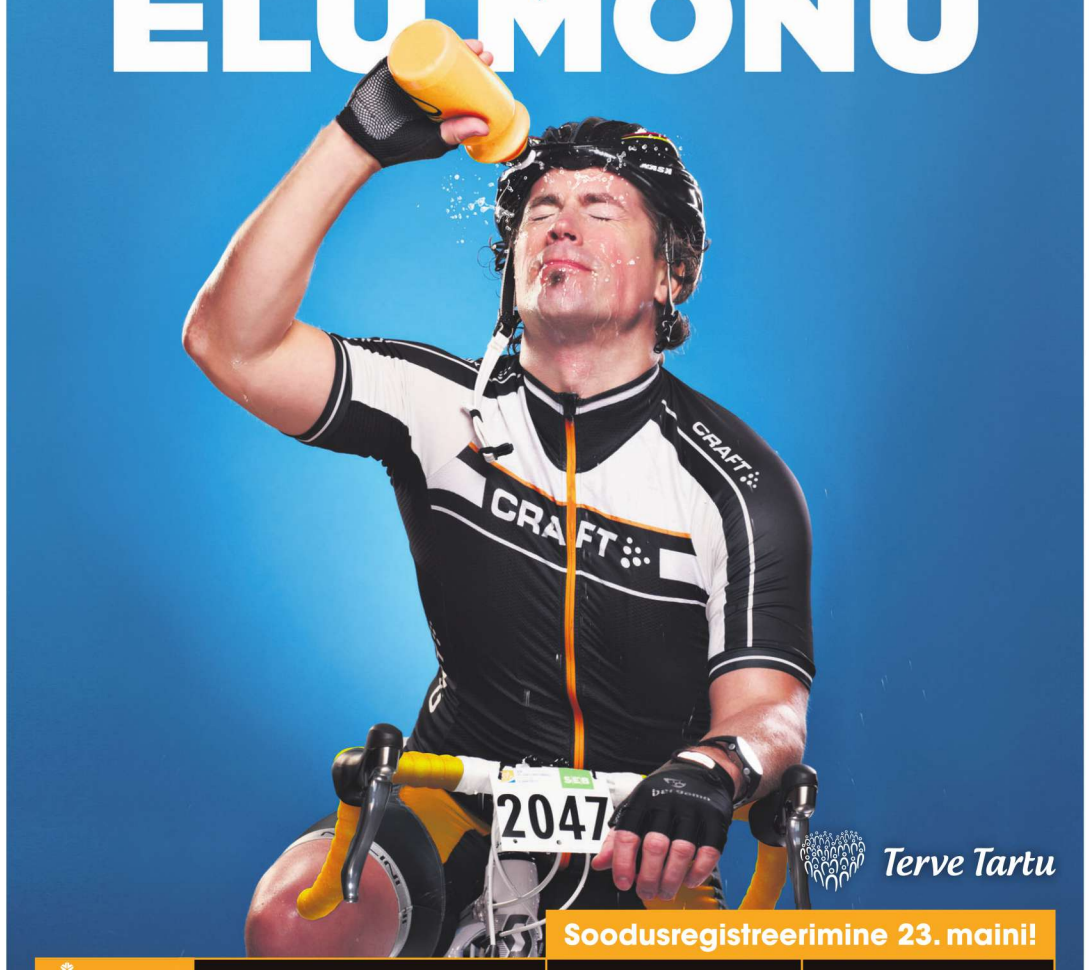

Terve Tartu

Soodusregistreerimine 23. maini!

SEB 33. Tartu Rattaralli
133/70 km
1. JUUNI 2014
www.tartumaraton.ee
Peasponsor: SEB

Autopartner: SilberAuto, Mitsubishi Motors
Meediapartner: Postimees
Rattapartner: HAWAII EXPRESS
Esitleja: codeborne well-crafted software

Suurtoetajad: Rand & Tuulberg, TREV2 AS KAGU TEED, RAMIRENT, SALVEST, A.Le Coq, ATLANTIS, CRAFT

VEKTOR -AASTAST 1991-
AVATUD E-R 9-18, L 10-15 • PUIDU 17, VILJANDI • TEL 435 5333

LAMINAATPARKETT JALAKAS
KLASS 31, 6mm, PLANK
3,99 €/m² ENNE 5,25 €/m²

PUITPARKETT SIBERI SAAR
3-LIPPI, MATT LAKK
16,95 €/m² ENNE 24,95 €/m²

PUITPARKETT TAMM
3-LIPPI, MATT LAKK
17,79 €/m² ENNE 22.45 €/m²

EHITUSPLAAT OSB3
2500mm x 675mm x 12mm T&G 4
5,27€/m² ENNE 6,21 €/m²

PÕRANDALAUD HLL, MÄND
28mm x 146mm, ECO, ERIKUIV
9,90 €/m²

SOKLIPLAAT HALL-JA PUNANE GRANIIT
590mm x 850mm x 7mm
12,90 €/tk

AKRÜÜLVÄRV PUITPINDADELE AKVATOP
9L, VALMIS TOONID
42,99 € 1L 4,78€

DEKORATIIVNE PUIDUKAITSEVAHEND TEKSTURDEKORS
10L, VALMIS TOONID
39.90 € 1L 3,99 €

PÕRANDAPLAAT DESERT SKY BLUE
33mm X 33mm
5,29 €/m²

pakkumine kehtib kuni 31.05.2014